

תכנית להאצת השירותים הדיגיטליים לציבור ולקידום הלמידה הדיגיטלית

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, עקב משבר נגיף הקורונה והשינוי באורחות החיים של תושבי המדינה, ובמטרה לשפר את השירות הממשלתי והציבורי ולהקל על הנטל הבירוקרטי באמצעות שירותים דיגיטליים, ובהמשך להחלטה מס' 2097 מיום 10 באוקטובר 2014 שעניינה הרחבת תחומי פעילות התקשוב הממשלתי, עידוד חדשנות במגזר הציבורי וקידום המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית" (להלן – **החלטה 2097**), החלטות מס' 2443 ו-2444 מיום 15 בפברואר 2015 שעניינן אסדרה לאומית והובלה ממשלתית בהגנת סייבר וכן קידום ההיערכות הלאומית להגנת סייבר, החלטה מס' 1933 מיום 30 באוגוסט 2016 שעניינה שיפור העברת המידע הממשלתי והנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור (להלן – **החלטה 1933**), החלטה מס' 2733 מיום 11 ביוני 2017 שעניינה אישור התכנית הדיגיטלית הלאומית, קידום המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית" ותיקון החלטות ממשלה, החלטה מס' 4813 מיום 12 בינואר 2020 שעניינה תכנית שיפור מערך האגרות הממשלתיות וביטול החלטת ממשלה, החלטה מס' 1855 מיום 11 באוגוסט 2016 שעניינה שיפור אופן עשיית עסקים בישראל, והחלטה מס' 2960 מיום 6 באוגוסט 2017 בדבר אישור המדיניות הלאומית להזדהות בטוחה:

א. האצת השירותים הדיגיטליים לציבור

האצת פיתוח האזור האישי הממשלתי לאזרחים ועסקים

1. בהמשך לסעיפים 8(א)(2) ו-9(ג)(6) להחלטה 2097 ולהקמת האזור האישי, להטיל על משרד הדיגיטל הלאומי (להלן – **משרד הדיגיטל**) להאיץ את אפיון והקמת התשתיות הנדרשות לאזור האישי לאזרחים ולעסקים במטרה להנגיש לציבור את המידע האישי אודותיו, המצוי בידי משרדי הממשלה ויחידות סמך (להלן **ביחד משרדי ממשלה**) ולאפשר לציבור לבצע את כלל הפעולות הנדרשות מול משרדי הממשלה וגופים ציבוריים נוספים באופן מותאם אישית ובמקום אחד (להלן – **האזור האישי הממשלתי**) ולהעלותו לאוויר עד ליום 31 באוגוסט 2020. יובהר כי בשלב זה כלל המידע והנתונים שיוצגו באזור האישי לא ייאספו ויישמרו במאגר מידע ברשות התקשוב הממשלתי במשרד הדיגיטל (להלן **רשות התקשוב**). ככל שיוקם מאגר לצורך שמירת מידע כאמור ייעשה הדבר רק לאחר בחינת היבטי הגנת הפרטיות.

2. לקבוע כי עד ליום 30 ביוני 2021 יעלה לאוויר יישומון (אפליקציה) המותאם למכשירים ניידים שבו ניתן יהיה לצרוך את כלל השירותים שבאזור האישי וכי כל השירותים שיפותחו ויועלו לאזור האישי יפותחו כך שניתן יהיה לצרוך אותם גם ביישומון המותאם למכשירים ניידים.

3. לקבוע כי עם קבלת החלטה זו, שירותים ממשלתיים דיגיטליים חדשים הטעונים הזדהות, יפותחו באופן מותאם לאזור האישי וניתן יהיה לצרוך אותם דרכו, לרבות באמצעות זיהוי עם תעודת הזהות החכמה.
4. לצורך יישום סעיפים 1-2 לעיל, משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 38 מיליון ש"ח.

טרנספורמציה דיגיטלית של שירותים באזור האישי הממשלתי

5. להטיל על משרד הדיגיטל ועל מנכ"לי המשרדים המפורטים מטה, לקדם שינוי עומק של תהליכים בירוקרטיים תוך שימוש באמצעים דיגיטליים מתקדמים ופלטפורמות טכנולוגיות רוחביות, בדגש על ארגון השירותים הניתנים על ידי גופים ציבוריים סביב צרכי הלקוח, ככל הניתן על-פי אירועי חיים (להלן **טרנספורמציה דיגיטלית**). השירותים יונגשו באזור האישי הממשלתי. לשם כך, יוקמו צוותי משימה בין-משרדיים שיפעלו במשותף לפרק זמן מוגדר, ויורכבו מנציגי משרד הדיגיטל, אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד ראש הממשלה ונציגי המשרדים הרלוונטיים. צוותי המשימה יתוכלו על ידי מטה המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית" במשרד הדיגיטל (להלן - **ישראל דיגיטלית**).
- צוותי המשימה יפעלו בשני מישורים: בטווח הקצר, תוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו – העלאה לאוויר של שירותים דיגיטליים בסיסיים המספקים ערך ללקוחות הקצה (Minimum Viable Product) ברמה המשרדית, תוך העדפה לפיתוח שירותים הטעונים הזדהות אשר אינם דיגיטליים כיום באזור האישי הממשלתי; בטווח הבינוני, תוך 240 יום ממועד קבלת החלטה זו – העלאה לאוויר של שירותים אחדים, ברמה בין-משרדית, באזור האישי הממשלתי וכן ביצוע צעדים להקלת נטל בירוקרטי תוך יישום מדיניות ask once, ייעול תהליכים והמלצות לשינויים רגולטורים בשירותים האמורים.
- צוותי המשימה יעדכנו את נציגי ייעוץ וחקיקה לגבי סוגיות מהותיות הנוגעות להגנת הפרטיות שיעלו במהלך עבודת הצוותים. נציגי ייעוץ וחקיקה יבחנו את הצורך לקבוע לגבי סוגיות אלה, או לגבי סוגיות אחרות הנוגעות להגנת הפרטיות, הנחיות משפטיות רוחביות הנוגעות לעבודת הצוותים.
- לצורך יישום סעיף זה, משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 100 מיליון ש"ח.

צוותי המשימה ותחום עיסוקם:

- א. פתיחת חברה ופתיחת עוסק – בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי רשות התאגידים, רשות המיסים, המוסד לביטוח לאומי, משרד הכלכלה והתעשייה, בנק ישראל, ייעוץ וחקיקה והרשות לאיסור הלבנת הון. הצוות יעסוק בטרנספורמציה דיגיטלית, בין היתר, של השירותים הבאים: בקשה לרישום חברה, פתיחת תיק לחברה במע"מ, מס הכנסה ו/או ניכויים, פתיחת תיק מע"מ לעוסק מורשה או פטור, פתיחת תיק לעצמאי במס הכנסה ו/או ניכויים ופתיחת תיק עצמאי בביטוח לאומי.
- ב. יבוא מסחרי – בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי משרד הכלכלה והתעשייה, משרד הבריאות, משרד התחבורה, רשות המסים, משרד התקשורת, המשרד להגנת הסביבה, משרד החקלאות, משרד האנרגיה, משרד התרבות והספורט, רשות העתיקות והמנהל האזרחי. הצוות יעסוק, בין היתר, בטרנספורמציה דיגיטלית של

בקשה לקבלת רישיונות, אישורי והיתרי יבוא, בדגש על השלמת הקמת אתר אחוד להנגשת מידע על חוקיות היבוא שבאחריות משרדי הממשלה המנויים בסעיף זה (בהמשך לסעיפים 14-15 בהחלטה מס' 2318 מיום 11 בדצמבר 2014) וטופס אחוד להגשת הבקשה והעברת מידע אודות פריטי היבוא מהמכס לרגולטורים.

ג. מעבר בין עבודות – בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי שירות התעסוקה, המוסד לביטוח לאומי, רשות המיסים, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, וזרוע העבודה. הצוות יקדם טרנספורמציה דיגיטלית, בין היתר, של השירותים הבאים: הרשמה והתייצבות בשירות התעסוקה, תביעה לדמי אבטלה, הבטחת הכנסה, אבחון תעסוקתי, תיאום מס ובקשה להחזר מס שנגבה ביתר.

ד. מעבר דירה – בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי רשות האוכלוסין וההגירה, משרד הפנים, השלטון המקומי, רשות המיסים, הרשות לרישום והסדר זכויות מקרקעין, משרד החינוך, רשות החשמל, רשות המים ודואר ישראל. הצוות יקדם טרנספורמציה דיגיטלית, בין היתר, של השירותים הבאים: שינוי מען, שינוי כתובת למשלוח דואר, בקשה לקבלת ספח לתעודת זהות, פטור ממס הכנסה לתושבים בפריפריה, אישור תושב, רישום לארנונה וקבלת תג חניה עירוני.

ה. פטירה – בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי משרד הבריאות, הרשם לענייני ירושה והאפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים, בתי הדין הרבניים, המוסד לביטוח לאומי, רשות האוכלוסין וההגירה, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, משרד החוץ, בנק ישראל והממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון. הצוות יקדם טרנספורמציה דיגיטלית, בין היתר, של השירותים הבאים: הוצאת הודעת פטירה, הנפקת רישיון קבורה בבתי החולים ובלשכות הבריאות, רישום פטירה למי שנפטר בארץ, הנפקת תעודת פטירה, תביעת קצבת שארים הפקדת צוואה וייפוי כח מתמשך.

ו. לידה – בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי רשות האוכלוסין וההגירה, משרד הבריאות, הביטוח הלאומי, זרוע העבודה. הצוות יקדם טרנספורמציה דיגיטלית, בין היתר, של השירותים הבאים: רישום לידת תינוק, רישום שם ילוד, הנפקת תעודת לידה, תביעת דמי לידה וזימון תור ראשון לטיפת חלב.

ז. סיעוד – בהמשך להחלטה מס' 3379 מיום 11 באוגוסט 2018, בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי משרד הבריאות, משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים, המוסד לביטוח לאומי, רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון, האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים, רשות האוכלוסין וההגירה, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות והמשרד לשוויון חברתי. הצוות יקדם טרנספורמציה דיגיטלית, בין היתר, של השירותים הבאים: תביעה לגמלת סיעוד, קוד אשפוז סיעודי והעסקת עובד זר בסיעוד.

ח. נכות – בצוות המשימה ייקחו חלק נציגי המוסד לביטוח לאומי, משרד הבריאות, רשות המסים, משרד התחבורה, רשות האוכלוסין וההגירה, משרד הרווחה, משרד הבינוי והשיכון, זרוע עבודה נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, המשרד לשוויון חברתי, אגף שיקום נכים במשרד הביטחון ורשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. הצוות יעסוק בטרנספורמציה דיגיטלית, בין היתר, של השירותים הבאים (בדגש על איחוד הוועדות הרפואיות, ככל הניתן, ואפשרות ביצוען ללא התייצבות כלל או

באמצעים דיגיטליים מרחוק): קצבת נכות, גמלת נידות, קצבת שירותים מיוחדים, פטור ממס לנכה, אביזרי שיקום וניידות, תג חניה לנכה והעברת בעלות על רכב נכה. לרשום את הודעת המוסד לביטוח לאומי כי יהיה ניתן לצרוך את השירותים הדיגיטליים של המוסד לביטוח לאומי שיפותחו במסגרת הצוותים המנויים בסעיף זה, גם דרך אתר האינטרנט של הביטוח הלאומי.

יישום מדיניות "פעם אחת בלבד"

לצורך יישום מדיניות פעם אחת בלבד כפי שנקבע בהחלטת ממשלה מס' 1933 מיום 30 באוגוסט 2016:

6. לתקן את החלטה 1933 כדלקמן:

א. סעיפי ההגדרות ב(1)-(3) ו-ג(1) יימחקו ובמקומם יבואו הסעיפים הבאים:

ב(1) "מידע": אישור או נתונים הקיימים במאגר ממשלתי

ב(2) "אישור" - אישור שהונפק על ידי משרד ממשלתי, בין אם הוא בגדר מידע על אודות אדם ובין אם לאו.

ב(3) "מאגר ממשלתי": כל מרשם ופנקס הקיימים מכח חיקוק המצוי באחריות משרד ממשלתי או מאגר מידע כהגדרתו בהחלטה זו אלא אם כן קבע משרד נותן שירות, כי בנסיבות העניין, לא ניתן להתבסס על מאגר המידע לצורך מתן השירות.

ב(4) "מידע על אודות אדם" - מידע, כמשמעו בחוק הגנת הפרטיות, לרבות ידיעות על ענייניו הפרטיים של אדם, ולרבות מידע כאמור, אם הוא ניתן לזיהוי, כשלעצמו או במצטבר עם מידע נוסף.

ב(5) "ועדה להעברת מידע" - כמשמעה בתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), התשמ"ו - 1986.

ג(1) "מאגר מידע" - אוסף נתונים שמנוהל באמצעים אלקטרוניים באופן מובנה למטרת ביצוע תפקידי המשרד הממשלתי ומנוהל ומעודכן במסגרת הפעילות השוטפת של המשרד הממשלתי.

ב. סעיפים 1(א)(3)-(ב)-(ג) יתוקנו כך שהמילים: "על אודות אדם" יימחקו בסעיפים אלו.

7. לצרכי מימוש מדיניות 'פעם אחת בלבד', לקבוע כי גופים ציבוריים, לרבות רשויות מקומיות, יוכלו לנהל את כל הטפסים שלהם על גבי תשתיות ממשל זמין (לרבות תשתית הטפסים והאזור האיש), כך ששדות המידע שבטופס המבוססים על מידע או אישור אודות אדם כהגדרתם בהחלטה 1933 ימולאו באופן אוטומטי עם פתיחתו ע"י האזרח באזור האיש באמצעות הצגת המידע מהמשרד בעל המידע בשדות הטופס. העברת הטופס למשרד נותן השירות תתבצע על ידי האזרח ככל שיהיה מעוניין בכך. אין בסעיף זה בכדי למנוע דרכי מימוש אחרות של מדיניות 'פעם אחת בלבד'.

8. להטיל על מנכ"לי המשרדים וראשי הגופים המפורטים בטבלה, בתיאום עם משרד הדיגיטל, להחצין את תחומי המידע הבאים בשדרת המידע הממשלתית, על פי מודל נתונים אחיד, וזאת עד ליום 30 באפריל 2021 לכל המאוחר (יובהר, כי החצנת תחומי המידע אינה כוללת העברת מידע או ידיעות אודות ענייניו הפרטיים של אדם כמשמעם בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981):

הגוף הציבורי	תחומי מידע
--------------	------------

רשות האוכלוסין	נתוני מרשם האוכלוסין ; נתוני כניסות ויציאות מן הארץ
משרד התחבורה	מרשם כלי רכב ; רישיונות נהיגה ; זכאות לתו נכה ; עבר תעבורתי
רשות המסים	פרט – הכנסות (מכלל המקורות), פטור ממס/נקודות זיכוי ותשלומי מס ; עסק – פרטי עסק, הכנסות (מכלל המקורות) ותשלומי מס ; אישורי ניהול תיק במס הכנסה ומע"מ
בתי הדין הרבניים	צו ירושה, צו קיום צוואה ; נתוני גירושין
משרד החינוך	שיוך מוסדות לימוד ; מספר שנות לימוד ; בגרויות - זכאות וציונים
צה"ל	גיוס לצה"ל ; שירות במילואים
משרד המשפטים	נכסי נדל"ן (טאבו) ; רישום תאגידים, בדגש על נסח חברה ; צו ירושה וצו קיום צוואה ; אפוטרופסות וייפוי כוח מתמשך
המרכז למיפוי ישראל	נכסי נדל"ן
משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע עבודה	הסמכות והכשרות מקצועיות
המשרד לשירות דת	נתוני רישום נישואין
המוסד לאומי לביטוח לאומי	נתוני העסקה ; נתוני עצמאים ; זכאות לקצבאות ; שיוך לקופת חולים ; פירוט שנתי של השכר וניכויי דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות לעובד
משרד הבריאות	תעודות השכלה ; ועדות גודל רכב ; ועדות נידות

שירות התעסוקה	אבטלה
---------------	-------

לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 17.5 מיליון ש"ח.

9. להטיל על משרדי הממשלה האמורים בסעיף 5 לעיל לצורך את פרטי המידע האמורים בסעיף 8, הדרושים לצורך מתן שירותים כאמור בסעיף 5, באמצעות ממשקי שדרת המידע הממשלתית בלבד עד ליום 30 באפריל 2021.

פיתוח ערוצי שירות חלופיים ומענה לאוכלוסיות חסרות אמצעים או אוריינות דיגיטלית

10. על מנת לאפשר חלופה לשירותים ממשלתיים פרונטאליים הטעונים הזדהות ומצריכים מענה אנושי (להלן – **שיחות מזוהות**), להטיל על משרד הדיגיטל לגבש ולהעלות לאוויר בתוך 90 יום ממועד החלטה זו פתרון טכנולוגי לשיחות מזוהות במגוון ערוצים (כגון: צ'ט, וידאו וטלפון) בין האזרחים לבין נותני השירות תוך שימוש במערכת ההזדהות הלאומית.

11. להטיל על משרד הדיגיטל לפתח ממשק משתמש מרכזי לזימון תורים כך שניתן יהיה לזמן תור לערוצי שירות שונים כגון וידאו, טלפון ושירות פרונטלי, וזאת תוך 180 יום ממועד קבלת החלטה זו.

12. לצורך יישום סעיפים 10-11 משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 5 מיליון ש"ח.

13. הממשלה רואה חשיבות בקידום של מענה הולם לאוכלוסיות המתקשות לצורך שירות דיגיטלי, ועל כן יוקם צוות בהובלת משרד הדיגיטל, בהשתתפות אגף תקציבים במשרד האוצר ומשרד ראש הממשלה. הצוות יגבש בתוך 30 יום תכנית שמטרתה להנגיש בשלב זה את השירותים הדיגיטליים הממשלתיים שבאזור האזרחי הממשלתי לאוכלוסיות חסרות אוריינות דיגיטלית וחסרות אמצעים דיגיטליים. לצורך גיבוש התכנית, הצוות ייוועץ עם הנציבות לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם המשרד לשוויון חברתי. התכנית תיושם בתוך 150 יום ממועד קבלת החלטה זו. בשלב גיבוש התכנית, הצוות יבחן את סוגיית עמדות השירות הממשלתיים. עלות התכנית לא תעלה על סכום של 10 מיליון ש"ח בשנת 2020.

14. להטיל על משרד המשפטים בהתייעצות עם משרד הדיגיטל להקים תשתית רוחבית כדלקמן:

א. בשלב ראשון – בתוך 120 יום ממועד החלטה זו: התשתית תאפשר לקיים דיונים בהיוועדות חזותית בבתי הדין המנהליים שתחת אחריות משרד המשפטים, בגופים מעין שיפוטניים ובמשכות המפקחים על רישום המקרקעין שבמשרד המשפטים, וכן בבתי דין דתיים ובגופים כאמור שאינם במשרד המשפטים שיבקשו להיעזר בתשתית זו.

ב. בשלב השני – בתוך 180 יום ממועד החלטה זו: התשתית תאפשר ליישב סכסוכים באופן מקוון (ODR- On-line Dispute Resolution) בגופים האמורים בסעיף קטן (א).

ג. לצורך קידום השימוש בתשתיות האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) גם בשגרה, משרד המשפטים יגבש בתוך 90 יום ממועד החלטה זו המלצות לגבי יישוב סכסוכים ב-ODR וקיום דיונים תוך שימוש בהיוועדות חזותית בגופים האמורים, ובכלל זה המלצות לתיקוני חקיקה נדרשים.

ד. ככל שיידרשו תיקוני חקיקה לביצוע האמור בסעיף, לעניין שימוש בהיוועדות חזותית לגבי בתי דין, גופים שיפוטיים וגופים מעין שיפוטיים שבמשרד המשפטים, יופצו להערות הציבור על ידי משרד המשפטים בתוך 120 יום ממועד קבלת החלטה זו, ולעניין יישוב סכסוכים ב-ODR בתוך 180 יום, ממועד מתן ההמלצות האמורות. לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 7 מיליון ש"ח.

15. הממשלה רושמת את הודעת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן **רשות החדשנות**) כי עד לתום הרבעון השלישי של שנת 2020, תבחן תמיכה במחקר ופיתוח תשתית טכנולוגית לעיבוד שפה טבעית בעברית ("NLP"), בדגש על טיוב של השירותים הציבוריים, אשר תהיה זמינה לציבור ללא עלות, והכל לפי החלטת רשות החדשנות, בהתאם לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984, סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה, ובהתייעצות עם משרד הדיגיטל, ובפרט לעניין השתלבות בתשתית ה-NLP הקיימת. ככל שתתקבל החלטה על-ידי רשות החדשנות ביחס לאמור, משרד האוצר יקצה למשרד הדיגיטל לטובת הנושא תקציב בסך 3 מיליון ש"ח בשנת 2020, וזאת כנגד 2 מיליון ש"ח שרשות החדשנות תקצה ממקורותיה לטובת הנושא.

הרחבת אפשרויות התשלום הדיגיטלי

16. על מנת לאפשר תשלומים דיגיטליים בשירותים ממשלתיים, להטיל על משרד הדיגיטל ועל אגף החשב הכללי במשרד האוצר, מנהל זרוע העבודה, מנהל בתי הדין הרבניים ומנכ"לי משרדי הממשלה הבאים: משרד התחבורה, משרד החקלאות, משרד הכלכלה והתעשייה, ומשרד המשפטים לאפשר בתוך 90 יום ממועד החלטה זו תשלום דיגיטלי עבור שירותי הממשלה שתחת אחריותם ושימצאו מתאימים לכך באמצעות שרת התשלומים הממשלתי תוך שמירת הממשקים למערכת מרכזייה. לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 2 מיליון ש"ח.

17. להטיל על משרד הדיגיטל ועל החשב הכללי במשרד האוצר לגבש תכנית לריכוז כלל התשלומים של אזרחים מול משרדי הממשלה, גופים ציבוריים וחברות ממשלתיות באזור האישי וזאת בתוך 120 יום ממועד קבלת החלטה זו.

מערכת ההזדהות הלאומית

18. להטיל על משרד הדיגיטל ורשות האוכלוסין וההגירה לבצע בתוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו, בתיאום עם מערך הסייבר הלאומי ותוך היוועצות עם הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר, את ההתאמות הדרושות בתשתית, ברישוי, באפיון ובעיצוב של מערכת ההזדהות הממשלתית על בסיס הזהות הקבועה במרשם האוכלוסין, כך שתוכל לשמש גורמים נוספים במגזר הציבורי ובמשק (להלן – **מערכת ההזדהות הלאומית**). יובהר כי אין באמור כדי להגביל שימוש במערכת ההזדהות הלאומית עבור אנשים שזהותם אינה קבועה

במרשם האוכלוסין. לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 4 מיליון ש"ח.

19. על אף האמור בסעיף 18, בכל הנוגע לגופים פיננסיים, להטיל על אגף התקציבים במשרד האוצר, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, רשות ניירות ערך, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור רשות האוכלוסין וההגירה ומשרד המשפטים, לקדם יחד עם בנק ישראל ובתיאום עם משרד התקשורת, משרד הדיגיטל, מערך הסייבר הלאומי וראש הרשות להגנת הפרטיות, שימוש באמצעי זיהוי דיגיטליים פשוטים ונוחים במערכת הפיננסית, ובתוך כך לבחון שימוש במערכת ההזדהות הלאומית ולגבש פתרון תוך 270 יום ממועד קבלת החלטה זו.

20. להטיל על משרד הדיגיטל, מערך הסייבר הלאומי ורשות האוכלוסין וההגירה, להוסיף דרכי אימות זהות שיאפשרו לכלל האזרחים להצטרף למערכת ההזדהות הלאומית, תוך מתן עדיפות לדרכי אימות מרחוק. לצורך כך, להטיל על רשות האוכלוסין וההגירה, רשות המסים ומשרד התחבורה, להעביר את המידע הנדרש לרשות התקשוב על מנת לאפשר לכלל האזרחים לבצע הרשמה מרחוק למערכת ההזדהות הלאומית, בכפוף לכל דין, וכן לאפשר לאזרחים להירשם למערכת ההזדהות הלאומית בסניפי קבלת הקהל שלהם. כל זאת, בתוך 90 יום ממועד החלטה זו.

תשתית לחתימה אלקטרונית ואימות מסמכים ציבוריים באופן דיגיטלי

21. להטיל על שר הפנים ושר הדיגיטל הלאומי לאפשר, בתוך 60 יום ממועד קבלת החלטה זו, ביצוע חתימה אלקטרונית מאושרת על גבי תעודת הזהות החכמה וזאת בהתאם לסעיף 25(ב)(3) לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965. בהמשך לכך להטיל על מנכ"ל משרד הדיגיטל ועל מנכ"ל רשות האוכלוסין להשלים את הקמת התשתית שתאפשר חתימה מאושרת כאמור.

22. להטיל על משרד הדיגיטל תוך היוועצות עם הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר, להקים תשתית למערכת חתימות מרכזית, לשימוש במסגרת מתן שירותים של גופים ציבוריים, לרבות של רשויות מקומיות, ללא צורך בכרטיס חכם, הן מצד הגוף נותן השירות והן מצד האזרח או העסק מקבל השירות (להלן **שרת החתימות**). המערכת תאפשר חתימה אלקטרונית מאובטחת לכלל השימושים וחתימה אלקטרונית מאושרת עבור שימוש מצד גוף ציבורי נותן שירות בלבד. הקמת התשתית תתבצע תוך 270 יום ממועד החלטה זו. לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 5.5 מיליון ש"ח.

23. להטיל על רשם הגורמים המאשרים ברשות להגנת הפרטיות להשלים את כל הבדיקות הרלוונטיות לצורך מתן אישור להקמת גורם מאשר ממשלתי, תוך 90 יום ממועד הגשת הבקשה לאישורו, ובכפוף לכך שהבקשה הוגשה להנחת דעתו של הרשם. להטיל על רשם הגורמים המאשרים לתת מענה תוך 60 יום ממועד הגשת בקשה על ידי רשות התקשוב להנחת דעתו של הרשם, לכך שחזקה כי הטכנולוגיה עליה מבוסס שרת החתימות מפיקה חתימה אלקטרונית שחזקה שהיא חתימה אלקטרונית מאובטחת.

24. להטיל על אגף התקציבים במשרד האוצר, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, רשות ניירות ערך, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, משרד המשפטים ומשטרת ישראל, לקדם יחד עם בנק ישראל, משרד התקשורת, משרד הדיגיטל, שימוש בחתימה אלקטרונית

- במערכת הפיננסית ללא צורך בכרטיס חכם או בחתימת מקור, ובתוך כך לבחון שימוש בשרת החתימות, ולגבש פתרון תוך 180 יום ממועד קבלת החלטה זו.
25. להטיל על משרד המשפטים להקים בתיאום עם משרד הדיגיטל בתוך 120 יום ממועד החלטה זו את התשתית הטכנולוגית שתאפשר לכלל משרדי הממשלה והרשויות הציבוריות הנדרשות, להנפיק אימות דיגיטלי לתעודות ציבוריות שניתנות באמצעים אלקטרוניים, בהתאם למאפיינים הנדרשים כדי שתוכר כחותמת אפוסטיל בהתאם לאמנת האג בדבר ביטול הצורך באימות מסמכי חוץ ציבוריים משנת 1961 ("אפוסטיל דיגיטלי"). התשתית תאפשר גם הנפקת אימות דיגיטלי שאינו אפוסטיל עבור מסמכים המוגשים למדינות שאינן צד לאמנה. כל זאת, כך שיתאפשר לציבור לקבל שירותי אפוסטיל באופן דיגיטלי, לרבות אימות מסמכים נוטריונים ותעודות ציבוריות דיגיטליות ללא כל דרישת התייצבות של המבקש. התשתית הטכנולוגית תאפשר גם קיומו של מרשם אלקטרוני לתיעוד כלל אישורי האפוסטיל הדיגיטלי שיינתנו על-ידי משרדי הממשלה והרשויות הציבוריות בהתאם לתנאי האמנה ותאפשר גישה לפרטים אודות אישור האפוסטיל כפי שתועדו במרשם, למי שהוצג בפניו אפוסטיל. כמו כן לרשום את הודעת שר המשפטים כי יקדם את תיקוני החקיקה הנדרשים לביצוע האמור בתוך 90 ימים.
26. להטיל על המשרדים המנפיקים את סוגי המסמכים לגביהם מתבקש אישור אפוסטיל, להפיק דיגיטלית מסמכים אלה, לרבות בשפה האנגלית, ולהנגישם על גבי התשתית האמורה בסעיף 25 לעיל, בהתאם לתעודת האמור בסעיף 27. האמור יהיה תקף, בשינויים המחויבים, גם לאימות מסמכים שאיננו אימות אפוסטיל, המבוצע במטה משרד החוץ בארץ ובנציגויות ישראל בחו"ל.
27. לצורך יישום סעיפים 25-26, יוקם צוות שיכלול את נציגי משרד המשפטים, משרד החוץ, משרד הדיגיטל ומשרדי ממשלה נוספים. את הצוות יתכלל משרד המשפטים. לצורך יישום סעיף 26 הצוות יגבש גם המלצה לגבי תעודת קידום הפקה דיגיטלית של התעודות הציבוריות המבוקשות ביותר, ובכלל זה של התעודות שיופקו גם בשפה האנגלית. לצורך יישום הסעיפים האמורים משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 3 מיליון ש"ח.

מתן ערבויות דיגיטליות

28. להטיל על החשב הכללי, תוך היוועצות עם בנק ישראל ורשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לאפשר הליך דיגיטלי של הגשת ושמירת ערבויות אוטונומיות בלתי מותנות המונפקות על ידי מוסדות פיננסיים ומוגשות למשרדי הממשלה (להלן **ערבויות**).
29. לקבוע כי מתחילת 2021 יחל מעבר מדורג לשימוש בערבויות דיגיטליות במשרדי הממשלה, אשר יושלם במהלך שנת 2022, ולאחר מכן יהיה ניתן להגיש למשרדי הממשלה ערבויות דיגיטליות בלבד. קצב המעבר ושלביו ייקבעו ע"י החשב הכללי, והחשב הכללי בלבד מוסמך לאשר חריגים להחלטה זו או אורכות מעבר למועדים הקבועים בה.
30. לצורך יישום סעיפים 28-29 משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 4 מיליון ש"ח.

הרחבת השימוש בתשתיות ממשלתיות רוחביות

31. להטיל על משרד הדיגיטל, אגף התקציבים, אגף החשב הכללי במשרד האוצר וייעוץ וחקיקה, תוך התייעצות עם הגורמים הרלוונטיים ובכלל זה עם מערך הסייבר הלאומי והרשות להגנת הפרטיות, לקבוע, בתוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו, הוראות בדבר אופן השימוש בתשתיות ממשל זמין המוזכרות בהחלטה זו, על ידי גורמים חוץ ממשלתיים, לרבות, סוגי הגופים אשר יוכלו לעשות שימוש בתשתיות, סוגי השירותים, קביעת מודל עסקי והוראות בדבר הגבלת אחריות.

32. לקבוע כי שירותי רשות התקשוב הממשלתי, על יחידותיה (ממשל זמין, היחידה לשיפור השירות הממשלתי לציבור והיחידה להגנה בסייבר בממשלה) הניתנים למשרדי ממשלה, יינתנו גם לגופים ציבוריים המעוניינים בכך, בהתאם להוראת ראש רשות שתפורסם בעניין, ובכפוף להתייעצות עם הגורמים האמורים בסעיף 31 לעניין פתיחת השירותים לגופים ציבוריים נוספים.

33. על מנת להתאים את תשתית שדרת המידע הממשלתית, שרת החתימות ומערכת ההזדהות הלאומית לצורך חיבורן לשימוש השלטון המקומי – להקים צוות בהובלת משרד הדיגיטל ומשרד הפנים ובהשתתפות משרד ראש הממשלה, אגף תקציבים ונציגי השלטון המקומי. הצוות יקבע אלו התאמות נדרש לבצע בכדי לאפשר את השימוש של השלטון המקומי בתשתיות הרוחביות האמורות. לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה בשנת 2020 תקציב בסך כולל של 15 מיליון ש"ח.

ב. קידום הלמידה הדיגיטלית

עידוד למידה מרחוק לשילוב בשוק התעסוקה

34. להטיל על משרד הדיגיטל בשיתוף המועצה הלאומית לכלכלה, זרוע העבודה, ורשות החדשנות, ובהתייעצות עם שירות התעסוקה, להפעיל תכנית לפיתוח הון אנושי להשתלבות בתעסוקה ופיתוח מקצועי באמצעות עידוד למידה מרחוק באמצעות המיזם הלאומי ללמידה דיגיטלית (להלן - **קמפוס II**) אשר תכלול את הצעדים המפורטים בסעיפים 35-37.

35. האצת הכשרה דיגיטלית של כוח אדם מיומן לתעשיית ההייטק: להטיל על משרד הדיגיטל להאיץ הכשרה דיגיטלית של כוח אדם מיומן לתעשיית ההייטק באמצעות איגוד, עיבוד, פיתוח והסבה של תכנים דיגיטליים קיימים מפלטפורמות מובילות בארץ ובעולם והקמת מערכי תמיכה וסיוע לתהליכי הלמידה הדיגיטלית. עד ליום 1 בינואר 2022 יונגשו 25 מסלולי ההכשרה על גבי פלטפורמת קמפוס II, תוך הכרה של גופים מובילים בתעשיית ההייטק וזאת במטרה לעודד שילוב והשמה של הלומדים בתעשייה. לצורך יישום סעיף זה, משרד האוצר יקצה בשנת 2020 למשרד הדיגיטל תקציב בסך כולל של 5 מיליון ש"ח.

36. קידום למידה דיגיטלית של הכשרות מקצועיות ומכללות טכנולוגיות: להטיל על משרד הדיגיטל בשיתוף זרוע העבודה ואגף התקציבים, להפעיל תכנית לפיתוח הון אנושי להשתלבות בתעסוקה ופיתוח מקצועי באמצעות עידוד למידה מרחוק בהתבסס על קמפוס II, אשר תכלול את הצעדים הבאים עבור אוכלוסיות יעד של הממשלה ואוכלוסיות שנפגעו ממשבר הקורונה:

א. שילוב למידה דיגיטלית בתהליכי ההכשרה המקצועית והמכללות הטכנולוגיות באמצעות הסבת תהליכי הכשרה מקצועיים לתהליכי הכשרה המשלבים למידה וכלים דיגיטליים, פיתוח אוריינות דיגיטלית ומערך ליווי ללמידה הדיגיטלית לאוכלוסיות הנדרשות לכך, פיתוח והסבה של קורסים דיגיטליים ופיתוח הכשרות ייעודיות חדשות והסבה, ככל הניתן, של הכשרות קיימות בארץ ובעולם.

במסגרת התכנית יפותחו קורסים ומסלולי הכשרה דיגיטליים, בחלוקה הבאה:

1) 3 מסלולי הכשרה גנריים שניתן יהיה לעשות בהם שימוש בקורסים והכשרות השונות, בתוך 12 חודשים ממועד החלטה זו;

2) 12 קורסים והכשרות דיגיטליים בתוך 16 חודשים ממועד החלטה זו;

3) 32 קורסים והכשרות דיגיטליות נוספות בתוך 30 חודשים ממועד החלטה זו.

ב. פיתוח ושילוב מערך אבחון והכוון מקצועי דיגיטלי לתעסוקה ולימודים, תוך היועצות עם שירות התעסוקה.

ג. התכנים והשירותים המקוונים יהיו משותפים לכלל הגופים, כאשר יתאפשר לכל גוף ליצור הפניות עצמאיות לתכנים אלו.

לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה למשרד הדיגיטל בשנת 2020 תקציב בסך 15 מיליון ש"ח, כאשר 13.5 מיליון ש"ח מתוכם יוקצו לסעיף א' לעיל והיתרה לסעיף ב' לעיל.

37. פיתוח התשתית הטכנולוגית של פלטפורמת קמפוס IL:

להטיל על משרד הדיגיטל, לפתח את התשתית הטכנולוגית של פלטפורמת קמפוס IL, על מנת שתאפשר היבחנות מאובטחת מרחוק, סנכרון עם מערכות ניהול למידה אחרות, שילוב טכנולוגיות מתקדמות כגון בינה מלאכותית, פרסונליזציה של למידה ומערכות המלצה. במסגרת הפיתוח ייבחנו סוגי המידע שיאספו על ידי המערכת ואופן השימושים שיעשה בהם. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד האוצר למשרד הדיגיטל בשנת 2020 תקציב בסך 10 מיליון ש"ח.

קידום למידה דיגיטלית במוסדות להשכלה גבוהה

38. בהמשך למאמץ של ות"ת וישראל דיגיטלית לפיתוח הלמידה הדיגיטלית במערכת ההשכלה הגבוהה במסגרת התכנית הרב-שנתית לשנים תשע"ז-תשפ"ב, לרשום בפניה את החלטת ות"ת מיום 20 במאי 2020 להפעלת תכנית תמיכה תלת שנתית למוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים על ידי ות"ת, לעידוד פעילותם להקמה וביסוס של תשתיות לקידום ופיתוח אסטרטגי של למידה דיגיטלית, אשר תכלול, בין היתר, את הרכיבים הבאים, הנדרשים במוסדות אלה:

א. סיוע בהקמת תשתיות טכנולוגיות.

ב. תמיכה בתשתיות הון אנושי טכנולוגי וטכנו-פדגוגי להכשרה.

ג. הקמת מערכי מעקב, בקרה ואיסוף נתונים בתוך המוסדות להשכלה גבוהה.

39. התכנית תכלול מדדי הצלחה לעמידה ביעדים, בהתאם לאסטרטגיית הפיתוח המוסדית כך שבין היתר, הסיוע יהיה מותנה בעמידה בעקרונות הבאים:

א. שילוב למידה דיגיטלית בחלק מקורסי ההוראה.

ב. שילוב קורסים דיגיטליים בלימודי תואר ראשון.

ג. הנגשת קורסי הוראה דיגיטלים שיאפשרו שימוש על ידי מוסדות להשכלה גבוהה אחרים.

ד. פיתוח של מקבצי קורסים אקדמיים דיגיטליים והנגשת חלקם על קמפוס IL. התכנית תבוצע בשנים 2020-2022 והיקפה יעמוד על 140 מיליון ש"ח, מתוכם 35 מיליון ש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר בשנת 2020, 35 מיליון ש"ח מתקציב ות"ת ו-70 מיליון ש"ח מציננו של המוסדות להשכלה גבוהה. אין באמור בהחלטה זו כדי לפגוע בעצמאות או בסמכויות מל"ג/ות"ת.

ג. כללי

40. ההקצאה של התקציב הקבוע בכל סעיף בהחלטה זו בין משרדי הממשלה השונים, לפי העניין, תיקבע על ידי צוות בראשות נציג הממונה על התקציבים, ובהשתתפות נציג משרד ראש הממשלה ונציג משרד הדיגיטל.

41. התקציב להחלטה זו, שסכומו 279 מיליון ש"ח, יוקצה בשנת 2020 בהתאם לסעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה כנוסחו בחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) ולתכנית הכלכלית שאישרה הממשלה על פיו במסגרת החלטה מס' 5013 מיום 24.4.2020, שעניינה אישור התוכנית המפורטת בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020).

42. למען הסר ספק, החלטה זו כפופה לכל דין ובכלל זה להוראות מכוח חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

43. ביישום החלטה זו, לרבות במסגרת תכנון השירותים שיפותחו מכוח ההחלטה, יישקלו גם שיקולי הגנת הפרטיות, באופן שיצמצם את הפגיעה בפרטיות, ככל הניתן.

44. ביישום החלטה זו יישקלו גם שיקולי הגנת הסייבר.

45. אין בהחלטה זו כדי לגרוע ממעמדו העצמאי של הביטוח הלאומי כגוף סטטוטורי. למען הסר ספק, אתר האינטרנט של הביטוח הלאומי יספק את מלוא השירותים הדיגיטליים של המוסד ביטוח הלאומי במקביל לאפשרות לקבלם גם במסגרת האזור האישית הממשלית.

דברי הסבר

רקע כללי

במהלך דצמבר 2019 החל נגיף SARS-CoV-2 (נגיף הקורונה החדש) את התפשטותו הראשונה בעיר ווהאן במרכז הסיין, ולאחר מכן תוארה התפשטות של התחלואה לכל המחוזות בסיין וכן למקומות אחרים בעולם, ישראל בכללם. בעקבות ההכרזה על המחלה כמחלה מידבקת מסוכנת על ידי שר הבריאות, ננקטו על ידי הממשלה צעדים משמעותיים לצורך מניעת התפשטות המחלה. בכלל זה קבעה הממשלה הוראות שונות אשר מגבילות בין היתר את האפשרות למפגשים פיזיים בין גופים ציבוריים לבין הפרט.

מטרת החלטה זו היא לספק מענה דיגיטלי איכותי לצרכים שהתחדדו בעקבות הטלת ההוראות כאמור, בשני התחומים הבאים: האצת השירותים הדיגיטליים לציבור וקידום הלמידה הדיגיטלית.

א. האצת השירותים הדיגיטליים לציבור

על מנת לאפשר את המשכיות מתן השירותים על ידי גופים ציבוריים בתקופת משבר הקורונה, לאפשר את ביצועם באופן דיגיטלי וללא צורך בהגעה ללשכות השירות, ולבצע קפיצת מדרגה באיכות והיקף השירותים הממשלתיים בכלל, מובאת לאישור הממשלה תכנית להאצת השירותים הדיגיטליים הניתנים לציבור. מטרת התכנית היא יישום תפיסת "הלקוח במרכז", לפיה שירותים הניתנים על ידי גופים ציבוריים לפרטים, ובכלל זה לעסקים יינתנו באופן דיגיטלי מלא, במקום אחד, באופן הוליסטי, ידידותי ונגיש, תוך יישום מדיניות "שאל פעם אחת" ("ask once"). יצוין, כי בהחלטה זו, שירותים הניתנים על ידי גופים ציבוריים הם הליכים שונים שמבצע אדם מול גופים ציבוריים במטרה לממש את זכויותיו או במטרה לקיים את חובותיו.

האצת פיתוח האזור האישי הממשלתי לאזרחים ולעסקים

החלטה מספר 2097 מיום 10 באוקטובר 2014 בנושא: "הרחבת תחומי פעילות התקשוב הממשלתי, עידוד חדשנות במגזר הציבורי וקידום המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית", קבעה כי רשות התקשוב הממשלתי (להלן – **רשות התקשוב**) תפעל לפיתוח שירותים אישיים ממשלתיים לאזרח.

בהמשך לאמור, בשנת 2019, הוקם האזור האישי הממשלתי לאזרחים, המנגיש מידע ושירותים ממשלתיים הטעונים הזדהות (להלן – **שירותים מזוהים**). במקביל להקמת האזור האישי הממשלתי לאזרחים החלה הקמת אזור אישי ממשלתי לעסקים, שינגיש מידע ושירותים מזוהים ומותאמים אישית גם לעסקים. כיום, באזור האישי הממשלתי מונגשים 37 שירותים מזוהים לאזרחים, של 9 משרדי ממשלה. השימוש באזור האישי מתאפשר בכפוף להזדהות במערכת ההזדהות הממשלתית, לאחר וידוא זהותו של מבקש השירות. כעת, מוצע להרחיב את היקף השירותים הניתנים באמצעות "האזור האישי הממשלתי" (כהגדרתו להלן). ריכוז השירותים באזור האישי הממשלתי, בראש ובראשונה, ייתר את הצורך בהגעה פיזית ללשכות השירות השונות של גופים ציבוריים, כמו גם יחסוך לאזרח את הצורך באיתור הדרכים לבצע פעולות מול גופים ציבוריים וייתר את הצורך במעבר בין מספר מערכות בעלות נראות שונה, יאפשר חווית שירות רציפה ואחידה. בנוסף לכך, ריכוז השירותים באזור האישי הממשלתי יביא לצמצום שטח התקיפה וההגנה על מידע רגיש ויאפשר התאמה מהירה ופשוטה בעתיד לביצוע שינויים, הן בממשק והן בטכנולוגיות.

לצורך כך

בסעיף 1:

במטרה להרחיב את היקף ואיכות השירותים הציבוריים אותם ניתן לצרוך באופן דיגיטלי באמצעות האזור האישי הממשלתי, מוצע להאיץ את אפיון והקמת התשתיות הנדרשות לאזור האישי הממשלתי לאזרחים ולעסקים כך שיוקם אזור אישי ממשלתי אשר ירכז במקום אחד שירותים לאזרחים ולעסקים (להלן – **האזור האישי הממשלתי**). האזור האישי הממשלתי

יכלול את המידע הרלוונטי לו ויאפשר לקבל שירותים ולבצע במסגרתו פעולות נדרשות מול משרדי הממשלה וגופים ציבוריים נוספים, הכל באופן מותאם לאזרח או לעסק מקבל השירות. המידע שיוצג באזור האישי יהיה, ככל הניתן, ממאגרי המידע שבהם אותו פריט מידע מנוהל במקור. למען הסר ספק יובהר כי האמור לא יחייב את הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה להנגיש לאזרח במסגרת האזור האישי או בכל דרך אחרת את המידע, המצוי במאגריה. כמו כן סקרים ושאלונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לא ייחשבו לעניין החלטה זו כ"פעולה" של הציבור מול משרדי ממשלה.

מוצע כי האזור האישי הממשלתי יעלה לאוויר עד ליום 31 באוגוסט 2020. אפיון והקמת האזור האישי הממשלתי יבוצעו על ידי משרד הדיגיטל הלאומי (להלן **משרד הדיגיטל**).

יובהר, כי בשלב זה, כלל המידע והנתונים המוצגים שיוצגו באזור האישי לא ייאספו במאגר מידע ברשות התקשוב. בהקשר לכך יובהר, כי המידע הקיים באזור האישי מקורו במאגרי מידע של גופים ציבוריים, כאשר אופן הצגת המידע נעשה באמצעות שאלות "בזמן אמת" למאגרי המידע של הגופים הציבוריים השונים. בעת כניסת משתמש לאזור האישי, מבוצעות מספר רב של שאלות למאגרי המידע ומציגות לאזרח את המידע האישי העדכני הקיים על אודותיו באותו הרגע במאגר. המידע מועבר ישירות לדפדפן של המשתמש, ואינו נאגר או נשמר בתשתית האזור האישי בשום שלב שהוא. בעת התנתקות המידע שהוצג "מתנדף". האזור האישי בנוי אפוא בארכיטקטורה שבה הצגת המידע אינה מחייבת יצירת מאגר. גם בהרחבת התשתיות והגדלת השירותים הציבוריים שיינתנו באזור האישי הממשלתי תישמר ככל הניתן הארכיטקטורה הנוכחית כך שלא תידרש יצירת מאגר לצורך הצגת המידע. ככל שיוקם מאגר לצורך שמירת מידע כאמור ייעשה הדבר רק לאחר בחינת היבטי הגנת הפרטיות.

בסעיף 2:

מוצע להקים יישומון סלולארי (אפליקציה) דרכו ניתן יהיה לצרוך את השירותים מהאזור האישי הממשלתי, עד ליום 30 ביוני 2021. לצורך כך, מוצע לקבוע כי ממועד קבלת ההחלטה, כלל השירותים שיפותחו ויעלו לאזור האישי יפותחו כך שניתן יהיה לצרוך אותם גם ביישומון המתואם למכשירים ניידים.

בסעיף 3:

מוצע לקבוע כי שירותים ציבוריים דיגיטליים שיפותחו בעתיד אשר טעונים הזדהות של האזרח יפותחו באופן מותאם לאזור האישי הממשלתי, כך שניתן יהיה לצרוך שירותים אלה דרכו.

בסעיף 4:

מוצע להקצות לטובת יישום האצת הקמת האזור האישי לאזרחים ולעסקים תקציב בסך 38 מיליון ש"ח בשנת 2020.

טרנספורמציה דיגיטלית של שירותים באזור האישי הממשלתי

בסעיף 5:

על מנת לצרוך שירותים מגופים ציבוריים, הציבור נדרש לא פעם לבצע תהליכים בירוקרטיים מסורבלים וארוכים.

כשל מבנה המגזר הציבורי, אשר בנוי מארגונים אנכיים רבים, אזרח או עסק הנקלעים למצב חיים מסוים נדרשים לצרוך שירותים הקשורים באותו מצב חיים ממספר רב של גופים ציבוריים. מבנה זה מטיל נטל בירוקרטי רב על האזרחים, גורם לכפילויות רבות, לחוסר הבנה ולחוסר התמצאות לגבי סדר התהליכים הנכון ולגבי הגופים המעורבים, ובשל כך מוביל לאי-מיצוי זכויות של האזרח ואף לאי עמידה בחובותיו הרגולטוריות. לכן הפרקטיקה הרווחת במדינות אחרות (כגון: אסטוניה, דנמרק וניו-זילנד) היא ארגון השירותים על פי אירועי החיים שאזרחים ועסקים חווים.

לפיכך, מוצע להטיל משרד הדיגיטל ועל מנכ"לי המשרדים המפורטים בסעיף 5 להחלטה, לקדם שינוי עומק של תהליכים בירוקרטיים תוך שימוש באמצעים דיגיטליים מתקדמים ופלטפורמות טכנולוגיות רוחביות, בדגש על ארגון השירותים הניתנים על ידי גופים ציבוריים סביב צרכי הלקוח, ככל הניתן על-פי אירועי חיים (להלן **טרנספורמציה דיגיטלית**). יצוין, כי להבדיל מדיגיטציה, שפירושה הפיכת תהליך בירוקרטי ידני לתהליך דיגיטלי, טרנספורמציה דיגיטלית פירושה שינוי עומק של התהליך הבירוקרטי (באמצעות הנדסה מחדש של התהליך וקידום שינויים רגולטוריים), ועיצוב השירות על-פי הצרכים של משתמשי הקצה (להבדיל מהצרכים של הגוף שמספק את השירות), וזאת בהתבסס על מחקר משתמשים ועל מדידת שימושיות. מוצע, כי השירותים שיעוצבו במסגרת קידום הטרנספורמציה הדיגיטלית יוגשו באזור האישי הממשלתי.

לשם קידום הטרנספורמציה הדיגיטלית והעלאת השירותים באופן אחיד לאזור האישי הממשלתי, עבור כל אחד מאירועי החיים המפורטים בהחלטה, יוקמו צוותי משימה בין-משרדיים שיפעלו במשותף לפרק זמן מוגדר. הצוותים יורכבו מנציגי משרד הדיגיטל, אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד ראש הממשלה, מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים ונציגי המשרדים הרלוונטיים בהתאם לאירועי החיים. צוותי המשימה יתוכלו על ידי מטה המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית" במשרד הדיגיטל (להלן - **ישראל דיגיטלית**). מוצע להקצות לצורך יישום סעיף זה תקציב בסך כולל של 100 מיליון ש"ח בשנת 2020.

צוותי המשימה יפעלו בשני מישורים:

- א. בטווח הקצר, בתוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו – העלאה לאוויר של שירותים דיגיטליים בסיסיים המספקים ערך ללקוחות הקצה (Minimum Viable Product) ברמה המשרדית, תוך העדפה לפיתוח שירותים הטעונים הזדהות אשר כיום אינם דיגיטליים, וזאת תוך הנגשתם באזור האישי הממשלתי;
 - ב. בטווח הבינוני, בתוך 240 ימים ממועד קבלת החלטה זו – העלאה לאוויר של שירותים אחדים, ברמה בין-משרדית, תוך הנגשתם באזור האישי הממשלתי וכן תוך ביצוע צעדים להקלת נטל בירוקרטי, תוך יישום מדיניות ask-once, ייעול תהליכים והמלצות לשינויים רגולטוריים בשירותים האמורים. השירותים יועלו תוך יישום מדיניות ask once.
- ההחלטה מתמקדת ומתעדפת באירועי החיים הבאים: פתיחת חברה ופתיחת עוסק, ייבוא מסחרי, מעבר בין עבודות, מעבר דירה, פטירה, לידה, סיעוד ונכות. אירועי חיים אלה הם יחסית שכיחים באוכלוסייה, יש בהם מספר גדול של שירותים ציבוריים, הדרישות הבירוקרטיות הכרוכות בהן מהוות נטל משמעותי על הציבור, והטרנספורמציה הדיגיטלית הנדרשת בקשר אליהם ניתנת לביצוע בלוחות הזמנים של ההחלטה. למען הסר ספק, ביחס

לרשויות המקומיות, לכל רשות מקומית האפשרות לבחור אם תספק את השירותים הציבוריים הרלוונטיים לה במסגרת האזור האישי.

יישום מדיניות "פעם אחת בלבד"

בהחלטה מס' 1933 מיום 20 באוגוסט 2016 בנושא שיפור העברת מידע בין משרדים והנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור, נקבע כי משרדי הממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות יפעלו ליישום מדיניות "שאל פעם אחת" ביחס לאישורים ולמידע הממשלתי. בהתאם למדיניות זו, החל משנת 2021, משרדי ממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות לא יורשו לבקש מאזרח אישור הקיים במשרד ממשלתי אחר (והחל משנת 2022 בכל הנוגע לתאגידים), והחל משנת 2022, משרדי הממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות לא יורשו לבקש מאזרח מידע אודות אדם הקיים בידי משרד ממשלתי אחר (והחל משנת 2023 בכל הנוגע לתאגידים). לצורך כך, נקבע באותה החלטה כי משרדי הממשלה יידרשו להאיץ ממשקי העברת מידע ולנהל באופן יעיל את המידע, תוך שמירה על פרטיות ועל ביטחון המידע של האזרחים. בהצעת החלטה זו מוצע לקדם פעילות שתקל על משרדי הממשלה ותקדמם ליישום מדיניות זו, כמפורט להלן. לעניין זה יובהר כי שאלונים וסקרים של הלמ"ס לא ייחשבו כ"שירות" שעליו חלה מדיניות "שאל פעם אחת".

בסעיף 6:

מוצע לתקן את סעיף ההגדרות בהחלטה 1933. מטרת התיקון היא לטייב את סעיף ההגדרות הקודם כך שהמדיניות תחול אך ורק ביחס למידע שמנוהל על ידי משרדי ממשלה באופן שניתן להסתמך על מהימנות המידע לצורך מתן שירות. כמו כן, מוצע כי המדיניות תחול לא רק ביחס למידע על אודות אדם אלא גם ביחס למידע אחר, ובלבד והוא מנוהל על ידי המשרד. יצוין כי הצעת התיקון בהתייחס למונח "מאגר מידע", משליכה גם על חלקה השני של החלטה 1933 בהתייחס להנגשת מאגרי מידע לציבור. המיקוד בהגדרה המוצעת במידע המנוהל למטרת **ביצוע תפקידי המשרד** דווקא, נובע מכך שגם במישור של העברת מידע לצורך מתן שירות, במסגרת מימוש מדיניות "שאל פעם אחת" והן במישור של הנגשת מאגרי מידע (שתכליתה העיקרית היא לצורך עיבוד מחדש) יש להתרכז במידע שמשרד מנהל לצורכי ביצוע תפקידיו בהתאם לסמכויותיו, שכן זה המידע שנחשב כ"בעל ערך" לצורך "עיבוד מחדש" וכן לצורכי שירות, לעומת, למשל, מידע לצרכים תפעוליים של המשרד.

בסעיף 7:

מוצע לאפשר למשרדים לנהל טפסים שבתחום אחריותם ושאותם נדרש הפרט למלא במסגרת קבלת שירות על גבי תשתיות ממשל זמין, כך ששדות המידע או האישורים המבוקשים בטופס, אשר קיימים במשרד ממשלתי אחר, ימולאו באופן אוטומטי עם פתיחת הטופס על ידי הפרט. באפשרות זו, תיושם מדיניות "שאל פעם אחת" על פי מתווה המציג לפרט שעבר תהליך הזדהות במערכת ההזדהות הממשלתית את הטופס על גבי תשתית שרת הטפסים של ממשל זמין באופן שהמידע או האישור הממשלתי הרלוונטי לשדות הטופס ימולא באופן אוטומטי. באמצעות ריכוז המידע עבור האזרח, נחסך ממנו תהליך של השלמת הפרטים ואיתור מסמכים אישיים שהונפקו לו על ידי הממשלה וצירופם לטופס. בנוסף לכך, תהליך זה במהותו מממש את זכותו של הפרט לעיון במידע אודותיו, ועיצובו נעשה סביב טופס, לצורך נוחות הפרט, באופן שיקל עליו לשלוח את הטופס למשרד נותן השירות. מובהר כי מדובר בהצגה של

מידע לאזרח בלבד, והעברת המידע הלאה למשרד נותן השירות מתבצעת על פי בחירת האזרח ולא באופן אוטומטי. למען הסר ספק, יובהר כי מידע שלא חלה עליו "זכות העיון" לא יוצג לאזרח במסגרת זאת.

בסעיף 8 :

מוצע להטיל על מנכ"ל המשרדים וראשי הגופים המפורטים בסעיף זה להחצין תחומי מידע רלוונטיים של תחומי המידע המפורטים בשדרת המידע הממשלתית עד לסוף חודש אפריל 2021.

"שדרת המידע הממשלתית" היא מערכת תשתיתית רוחבית מאובטחת לשיתוף והעברת מידע, אשר נועדה לאפשר החצנה וצריכה של מידע משרדי הממשלה. תשתית שדירת המידע הממשלתית מבוססת על ממשקים קיימים ואינה יוצרת מאגרים חדשים, אוספת או שומרת מידע המועבר באמצעותה. "החצנה" משמעה הנחת הממשקים באופן סטנדרטי (אחיד) שמאפשר לכל משרד שיש בידו ההרשאות המתאימות להשתמש בממשק לקבלת המידע, כאשר החצנת המידע על פי החלטה זו אינה מעבירה את המידע המוחצן לגורם חיצוני, אינה משנה את הרשאות הגישה למידע, ואינה חושפת מידע פרטי לגורמים שאינם מורשים לקבלו כיום. יובהר, כי החצנת תחומי המידע אינה כוללת העברת מידע או ידיעות אודות ענייני הפרטיים של אדם כמשמעם בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

תכולת תחומי המידע המוחצנת תיקבע במהלך תהליך אפיון ובהתייחס להיבטים הבאים : תעדוף לצורך שירותים בדגש על אירועי חיים ; מהות ופירוט המידע הקיים בכל תחום תוכן ; צרכים רוחביים ביחס לשימוש במידע לטובת קבלת החלטות.

החצנת המידע תיעשה על פי מודל נתונים אחיד שיוגדר על ידי המשרד ביחס לתחומי המידע שבאחריותו, בסיוע ובתיאום עם משרד הדיגיטל, תוך היועצות עם הלמ"ס, ובתיאום עם עבודת המטה בנושא אגם המידע הממשלתי, כאמור בהחלטת ממשלה 4753, כך שיהווה בסיס לסטנדרטיזציה של מידע בין משרדי הממשלה השונים העושים בו שימוש. שימוש במודל נתונים אחיד ומוסכם, יהווה בסיס לקבלת תמונת מידע אמינה, מלאה ומדויקת יותר הן לצורך שיפור השירות, בדגש על מדיניות 'שאל פעם אחת', והן עבור קבלת החלטות מבוססת נתונים.

מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 17.5 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 9 :

מוצע לקבוע כי משרדי הממשלה אשר להם שירותים הניתנים באירועי החיים המפורטים בסעיף 5 להחלטה, יצרכו את פרטי המידע הנדרשים לצורך שיפור השירות והשלמת הטרינספורמציה הדיגיטלית באמצעות ממשקי שדרת המידע, עד לסוף חודש אפריל 2021. יובהר כי צריכת המידע תיעשה בכפוף לכל דין ובפרט בהלימה לדיני הגנת הפרטיות בקשר להעברת מידע בין גופים ציבוריים.

פיתוח ערוצי שירות חלופיים ומענה לאוכלוסיות חסרות אמצעים או כישורים דיגיטליים

במקביל להאצת פיתוח השירותים הדיגיטליים במסגרת האזור האישי הממשלתי יש לפתח ערוצי שירות חלופיים וכן להנגיש את המידע והשירותים הציבוריים הדיגיטליים גם לאוכלוסיות חסרות אמצעים או אוריינות דיגיטלית ולאוכלוסיות אשר מתקשות לצרוך את שירותים דיגיטליים מסיבות שונות. לצורך כך מוצע

בסעיף 10 :

מוצע להטיל על משרד הדיגיטל לגבש פתרון לשיחות עם פקיד או עם גורם אחר שטענות אימות זהות של הפונה (להלן – **שיחות מזהות**) בערוצי תקשורת כגון: שיחת וידאו, צ'ט וטלפון, במטרה להחליף שיחה פרונטאלית בפני פקיד, שבמסגרתה הפקיד מאמת את זהותו של הפונה. הפתרון יעלה לאוויר בתוך 90 יום ממועד ההחלטה ויתבסס על זיהוי באמצעות מערכת ההזדהות הלאומית בשילוב עם ערוצי התקשורת המאפשרים שיחה עם פקיד.

בסעיף 11 :

במטרה לייעל את הליכי זימון התורים ובכדי לשפר את חווית המשתמש בתהליך, מוצע להטיל על משרד הדיגיטל לפתח ממשק משתמש מרכזי לזימון תורים כך שניתן יהיה לזמן תור בערוצי שירות שונים כגון וידאו, טלפון ושירות פרונטאלי. זאת בתוך 180 יום מהחלטה זו.

בסעיף 12 :

מוצע להקצות לטובת יישום סעיפים 10-11 תקציב בסך 5 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 13 :

לאור החשיבות שרואה הממשלה בקידום של מענה הולם לצריכת שירותים דיגיטליים, שנועד לאוכלוסיות המתקשות לצרוך שירות דיגיטלי ועל מנת להבטיח שהשירותים הציבוריים והפלטפורמות הרוחביות שבאזור האישי הממשלתי יהיו נגישים לכלל האוכלוסייה, מוצע להקים צוות בהובלת משרד הדיגיטל ובהשתתפות אגף תקציבים במשרד האוצר ומשרד ראש הממשלה, שתפקידו לגבש בתוך 30 ימים תכנית שתכלול פתרונות להנגשת השירותים הדיגיטליים הממשלתיים שבאזור האישי שיהוו מענה לאוכלוסיות חסרות אוריינות דיגיטלית וחסרות אמצעים דיגיטליים מתאימים. בשלב גיבוש התכנית, הצוות יבחן מגוון פתרונות וביניהם גם את סוגיית העמדות הממשלתיות. לצורך גיבוש התכנית, הצוות יוועץ עם הנציבות לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם המשרד לשוויון חברתי.

יצוין, כי החלטה זו מתמקדת בפיתוח והרחבת השירותים שבאזור האישי ולכן בשלב זה הנגשת השירותים לאוכלוסיות חסרות אוריינות דיגיטלית וחסרות אמצעים תתמקד בהנגשת השירותים באזור האישי. קיימים שירותים דיגיטליים ממשלתיים שאינם ניתנים באזור האישי וייתכן כי שבשלב זה אינם נגישים באופן דיגיטלי לאוכלוסיות חסרות אמצעים או חסרות אוריינות דיגיטלית, יחד עם זאת, ניתן לצרוך אותם באופן פיסי. התכנית שתגובש תמומש על ידי הצוות בתוך 150 יום ממועד החלטה זו, ועלותה לא תעלה על 10 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 14 :

במשרד המשפטים בתי דין מנהליים גופים מעין שיפוטיים ובתי דין דתיים המטפלים בכ-60 אלף תיקים מידי שנה. יישום פתרונות מתחום ההיוועדות החזותית וישוב הסכסוכים באופן

מקוון (ODR - On-line Dispute Resolution), בבתי הדין המנהליים, בבתי דין דתיים, בלשכות המפקחים על רישום המקרקעין שבמשרד המשפטים ובגופים שיפוטיים ומעין שיפוטיים שבהם נמצא כי נכון לעשות שימוש בפתרונות מעין אלה, יאפשר לשמר רציפות תפקודית ולהמשיך לנהל הליכים משפטיים תחת תנאי ריחוק חברתי, במקרה של החמרה נוספת בהיקף התחלואה בנגיף הקורונה. נוכח האמור, מוצע להטמיע פלטפורמת וידאו מאובטחת לדיונים שתאפשר באופן מידי את המשך הפעלת הגופים האמורים במשרד המשפטים בחירום. בנוסף, מוצע לפתח פלטפורמה מתאימה ל- ODR שכן עשויות להיות לה תועלות רבות בחירום וגם בשגרה וביניהן: שיפור משמעותי בשירות לציבור בבתי הדין, חסכון בעלויות ובמשך ההליכים, וצמצום העומסים בגופים שבהן יופעלו. מעבר לכך, יישום פתרונות מתחום ההיוועדות החזותית וה- ODR בגופים האמורים במשרד המשפטים המתאימים לכך, יכול להוות פיילוט לטרנספורמציה דיגיטלית עבור סוגים נוספים של סכסוכים משפטיים בערכאות שיפוטיות שאינן במשרד המשפטים. שימוש ב- ODR הפך בשנים האחרונות לנפוץ במדינות רבות בעלות מערכות משפט מתקדמות. בעיקר בענייני תביעות קטנות, סכסוכי מקרקעין בבתיים משתופים, תעבורה, ודין אישי. מוצע אם כן, שיחל מחקר משתמשים רחב, רכש פלטפורמות טכנולוגיות תומכות ופיילוטים, בנוסף לבחינה של המשמעויות המשפטיות, לכדי יכולת ישוב סכסוכים באופן מקוון, גם לאחר חזרה לשגרה.

מוצע להטיל על משרד המשפטים, בהתייעצות עם משרד הדיגיטל, להקים תשתית להנגשת הדיונים בערכאות האמורות, אשר תאפשר בשלב ראשון, בתוך 120 ימים, קיום דיונים בהיוועדות חזותית בבתי דין מינהליים, גופים מעין-שיפוטיים ובתי הדין הדתיים.

בשלב השני, בתוך 180 ימים, תאפשר המערכת יישוב סכסוכים מקוון (Online Dispute Resolution) בערכאות האמורות. לצורך כך, מוצע להטיל על משרד המשפטים לגבש בתוך 90 ימים המלצות לגבי האופן בו נכון ליישם את מנגנון יישוב סכסוכים ב- ODR וקיום דיונים תוך שימוש בהיוועדות חזותית בגופים האמורים, לרבות המלצות לביצוע תיקוני חקיקה ככל שנדרש. לעניין שימוש בהיוועדות חזותית באותם גופים, יופצו להערות הציבור על ידי משרד המשפטים בתוך 120 יום ממועד קבלת ההחלטה, ולעניין יישוב סכסוכים ב- ODR בתוך 180 יום ממועד מתן ההמלצות האמורות.

מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 7 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 15:

מוצע לרשום את הודעת רשות החדשנות לפיה תיבחן האפשרות לתמוך במחקר ופיתוח תשתית טכנולוגית לעיבוד שפה טבעית בעברית, בדגש על השירותים הציבוריים, ותוך השתלבות בתשתית ה-NLP הקיימת. זאת עד לתום הרבעון השלישי של שנת 2020 ובהתייעצות משרד הדיגיטל.

תשתית ה-NLP הקיימת הוקמה על ידי רשות התקשוב הממשלתי, בעזרת האקדמיה ללשון עברית. התשתית כוללת כיום קורפוס שפה בסיסי של 600 משפטים מתווגים מעולם התוכן של השירות הממשלתי. במסגרת ההחלטה מוצע להרחיב את הקורפוס כך שישמש את כלל המשק, בין השאר גם את איגוד המשתמשים שמקדמת רשות החדשנות.

התשתית, אשר תהיה זמינה לציבור ללא עלות באתר מאגרי המידע הממשלתיים, תאפשר לאזרחים לצרוך שירותים דיגיטליים תוך שימוש בדיבור, כחלופה להקלדת טקסט. בכך, תתאפשר הנגשת השירותים הממשלתיים הדיגיטליים לכלל הציבור, ובפרט לאוכלוסיות שמסיבות שונות מתקשות להקליד טקסט בתהליך צריכת השירות.

ככל שתתקבל החלטה חיובית של רשות החדשנות ביחס לאמור, משרד האוצר יקצה למשרד הדיגיטל סך של 3 מיליון ש"ח, כנגד תקציב בסך של 2 מיליון ש"ח שרשות החדשנות תקצה ממקורותיה.

הרחבת אפשרויות התשלום הדיגיטלי

בשנים האחרונות חלה התקדמות טכנולוגית ועסקית בעולם אשר מהווה את הבסיס ליצירה של אמצעי תשלום דיגיטליים חדשים דוגמת אפליקציות תשלום סלולריות. ההערכות הן כי תחום זה, של תשלומים מהירים באמצעים דיגיטליים, שמהווה חלק מתעשיית ה-Fintech המתפתחת, יתפתח במהרה ויהפוך לאחד מאופני התשלום מרכזיים, בדומה למזומן וכרטיסי אשראי כיום. לאור ההתפתחות הטכנולוגית, הנגשת השירותים הדיגיטליים מחייבת לאפשר תשלום לגופים ציבוריים באמצעים דיגיטליים, בין היתר דרך שרת התשלומים הממשלתי.

לצורך כך –

בסעיף 16 :

על מנת לאפשר תשלומים דיגיטליים בשירותים ממשלתיים, להטיל על משרד הדיגיטל ועל אגף החשב הכללי במשרד האוצר, מנהל זרוע העבודה, מנהל בתי הדין הרבניים ומנכ"ל משרד הממשלה הבאים : משרד התחבורה, משרד החקלאות, משרד הכלכלה והתעשייה, ומשרד המשפטים, בתוך 90 יום ממועד החלטה זו, לאפשר תשלום דיגיטלי עבור שירותי הממשלה שימצאו מתאימים לכך, באמצעות שירות התשלומים הממשלתי תוך שמירת הממשקים הנדרשים למערכת מרכזית. מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 2 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 17 :

מוצע להטיל על משרד הדיגיטל לגבש תכנית לריכוז כלל התשלומים של אזרחים עבור משרדי הממשלה, גופים ציבוריים וחברות ממשלתיות באזור האישי וזאת בתוך 120 יום ממועד קבלת החלטה זו.

מערכת ההזדהות הלאומית

בשנים האחרונות מתחוללים שינויים טכנולוגיים משמעותיים, אשר האיצו את האפשרות לספק שירותים מלאים באופן דיגיטלי, ללא צורך בנוכחות פיזית של מבקש השירות. בין היתר, קיימים כלים טכנולוגיים המאפשרים לבצע במלואם תהליכי זיהוי ואימות מרחוק, באופן דיגיטלי, ללא צורך בגורם אנושי.

מערכת ההזדהות הממשלתית מאפשרת חלופה להתייצבות בלשכות השירות לצורך אספקת השירותים, באמצעות וידוא מאובטח מרחוק של זהות מבקש השירות הממשלתי, תוך שמירה על פרטיותו של מבקש השירות והבטחה שפעולות פרטיות לא תבוצענה אלא לאחר זיהוי ברמת ודאות גבוהה. מערכת ההזדהות פועלת בהתאם למדיניות ההזדהות הבטוחה של הממונה על

היישומים הביומטריים במערך הסייבר הלאומי, אשר עיקריה אף אושרו בהחלטת ממשלה. הסטנדרט הקבוע במדיניות מציב רף גבוה בהיבטי אבטחת מידע ובתחום ההזדהות. מערכת ההזדהות מתוכננת למתן שירותי הזדהות ברמות אבטחת אימות זהות הגבוהות על פי מדיניות ההזדהות הבטוחה (רב"א 3 ורב"א 4).

מערכת ההזדהות הממשלתית פועלת בהצלחה מול משרדי הממשלה כשנתיים, ומוצע כעת להנגיש את השימוש בה לגורמים נוספים במגזר הציבורי ובמשק כדי לאפשר לציבור האזרחים והעסקים לצרוך מידע ושירותים נוספים שאינם נגישים כיום. זאת, בהתאמה לתפיסת "הלקוח במרכז" ולאור העובדה שציבור צרכני השירותים (פרטי או עסקי) אדיש לסוגיית זהות ספק השירותים הציבוריים (ממשלה או רשות מקומית). לצורך כך

בסעיף 18 :

מוצע להטיל על משרד הדיגיטל ורשות האוכלוסין וההגירה, תוך היוועצות עם הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר, ובתיאום עם מערך הסייבר הלאומי, לבצע בתוך 90 ימים, את כלל ההתאמות הנדרשות במערכת ההזדהות הממשלתית על בסיס הזהות הקבועה במרשם האוכלוסין, כך שתוכל לשמש גופים נוספים במגזר הציבורי ובמשק. יובהר כי ההתאמות הנדרשות במערכת ההזדהות לצורך הרחבת השימוש לגופים כאמור ייעשו בהתאם לעבודת הצוות אשר יוקם על פי סעיף 23 להחלטה זו וכי אין באמור כדי להגביל שימוש במערכת ההזדהות הלאומית עבור אנשים שזהותם אינה קבועה במרשם האוכלוסין. מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 4 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 19 :

בכוחם של הכלים הטכנולוגיים המאפשרים לבצע תהליכי זיהוי ואימות חזותיים באופן דיגיטלי לקצר באופן משמעותי את תהליכי הרכישה של מוצר פיננסי חדש, ובכך לתרום רבות להתפתחות התחרות בשוק הפיננסי ולשיפור השירות ללקוחות. עם זאת, החקיקה וההסדרה בתחום אינן מותאמות במלואן לשינויים הטכנולוגיים, ומעכבת את הטמעתם. כתוצאה מכך כיום תהליך הזיהוי והאימות ברכישת רבים מהמוצרים הפיננסיים הוא ארוך ומסורבל, יוצר חיכוך רב וגורם ללקוחות רבים לנטוש את תהליך הרכישה בעיצומו. לכך השלכות שליליות משמעותיות על התחרות בענף ועל שיפור השירות ללקוחות.

כמו כן, כיום כל אחד מהגופים הפיננסיים מבצע את כלל תהליך הזיהוי והאימות באופן עצמאי. משמעות הדבר היא שלקוח שרכש מוצר פיננסי בשני גופים פיננסיים שונים נדרש לעבור תהליך זיהוי ואימות מלא בכל אחד מהגופים, אף שחלק ניכר מהתהליך זהה. זאת, כאשר קיימים כלים דיגיטליים המאפשרים לכמה גופים פיננסיים שונים לבצע תהליכי זיהוי ואימות במשותף באמצעות צד שלישי אחד מרכזי. שימוש בכלים אלה יאפשר ללקוחות לרכוש מוצרים פיננסיים חדשים ולעבור בין ספקים שונים במהירות, בפשטות ובקלות, וללא פגיעה באיכות הזיהוי והאימות הנדרשת. לדבר חשיבות רבה בפרט נוכח הצעדים הרבים שקידמה בשנים האחרונות הממשלה להסרת חסמים לתחרות ולכניסת מתחרים חדשים לשוק הפיננסי.

לאור זאת, מוצע להטיל על אגף התקציבים במשרד האוצר, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, רשות ניירות ערך, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשות האוכלוסין וההגירה ומשרד המשפטים, לקדם יחד עם בנק ישראל ובתיאום עם משרד התקשורת, משרד הדיגיטל, ראש

מערך הסייבר הלאומי והרשות להגנת הפרטיות, לגבש פתרון שיקדם שימוש באמצעי זיהוי דיגיטליים פשוטים ונוחים במערכת הפיננסית בתוך 270 יום מהחלטה זו. במסגרת האמור, מוצע לבחון את האפשרות לבצע זיהוי במערכת הפיננסית באמצעות מערכת ההזדהות הלאומית.

בסעיף 20 :

מוצע להטיל על משרד הדיגיטל, מערך הסייבר הלאומי ורשות האוכלוסין וההגירה, להוסיף דרכי אימות לטובת הצטרפות למערכת ההזדהות הלאומית, תוך העדפת דרכי אימות שאינן מחייבות התייצבות בלשכות השירות. בהמשך לכך מוצע להטיל על רשות האוכלוסין וההגירה, רשות המסים ומשרד התחבורה לאפשר שימוש בנתונים שבידיהם לצורך ביצוע אימות זהות במסגרת הרשמה למערכת, ובמידת הצורך, מתן אפשרות לבצע אימות זהות בסניפי קבלת השירותים של משרדים אלו. נכון להיום ניתן להירשם למערכת ההזדהות באמצעות אימות זהות מול שני מאגרים מתוך 4 מאגרים שקיימים (מרשם האוכלוסין – תאריך הנפקת תעודת זהות, מרשם הדרכונים – תאריך הנפקת דרכון, מאגר חברות כרטיסי אשראי – ביצוע פעולת סליקה בסכום "אפס"/מאגר העולים). בנוסף, ניתן להזדהות במערכת ללא הרשמה באמצעות תעודת זהות ביומטרית (מצריך כרטיס חכם והזנת קוד סודי שהונפק ושהועבר לאזרח במסגרת הוצאת תעודת הזהות) או כרטיס חכם אחר שיש ברשותו.

למרות מגוון דרכי האימות הקיימות כיום, קיימות אוכלוסיות שיש להן קשיי גישה למערכת ההזדהות, בין היתר, כיוון שאין ברשותן שניים מתוך אמצעי אימות הזהות הנדרשים. לאור זאת, ומאחר שמבוקש להרחיב את היקף השימוש בתשתית זו כך שהיא תהפוך לתשתית לאומית, מוצע לעשות שימוש במידע אודות פרטים הקיים אצל גופים נוספים ולהסתייע בממשקים המרובים של גופים אלה עם הפרט על מנת להוסיף דרכי אימות נוספות, שיאפשרו לכלל האוכלוסייה גישה למערכת ההזדהות וכך מתן אפשרות לצריכה של שירותים מזהים רבים מרחוק. לפיכך, מוצע להטיל על רשות האוכלוסין וההגירה, רשות המסים ומשרד התחבורה להעביר לרשות התקשוב את המידע הדרוש לצורך כך, בכפוף לכל דין, ובפרט בכפוף לדיני הגנת הפרטיות.

בעדיפות שניה, מוצע להטיל על הגופים המנויים לעיל, לאפשר לאזרחים להירשם למערכת ההזדהות הלאומית בסניפי קבלת הקהל שלהם.

כל זאת, בתוך 90 ימים ממועד החלטה זו.

תשתית לחתימה אלקטרונית ולאימות מסמכים ציבוריים באופן דיגיטלי

חתימה אלקטרונית מאובטחת או מאושרת היא כלי למימוש תכליות שונות הקיימות בהסדרים דיגיטליים, בין אם הדרישה לחתימה נובעת כתוצאה מהחלטה של הגוף שאחראי על השירות ובין אם מדובר בדרישה מחייבת מכוח החוק. חתימה אלקטרונית מאובטחת או חתימה אלקטרונית מאושרת מבטיחה ברמת וודאות גבוהה שלוש תכליות שנדרשות פעמים רבות בהסדרים ובשירותים שונים והן: אימות זהות (הזדהות), גמירות דעת (וידוא כי החותם הבין את המסמך, הסכים לנאמר בו ואישר אותו) ונעילת המסמך (כך שיובטח כי לאחר שהמסמך נחתם לא ניתן לשנותו). נכון להיום ישנם שירותים ממשלתיים שהעברתם לאפיק הדיגיטלי טעונה קיום של דרישות שונות שמימושן יכול להתבצע באמצעות שימוש בחתימה

אלקטרונית מאובטחת או בחתימה אלקטרונית מאושרת. במקרים מסוימים אף יש חובה להשתמש בחתימה שכזו על מנת לאפשר את הנגשת השירות באופן דיגיטלי. מעבר לחתימה אלקטרונית מאושרת באמצעות תעודת הזהות החכמה, מבוקש לקדם פיתוח של תשתית מרכזית לחתימה אלקטרונית מסוג מאובטחת ומאושרת - שרת החתימות. שרת החתימות יאפשר חתימה אלקטרונית מאובטחת, לכלל השימושים, וחתימה אלקטרונית מאושרת, עבור שימוש מצד גוף ציבורי נותן שירות בלבד, שלא באמצעות כרטיס חכם, דבר שייתר את הצורך בקורא כרטיסים ויהיה נוח וידידותי למשתמש.

בהתאם לכך מוצע -

בסעיף 21 :

על מנת לאפשר לתושבי המדינה לבצע חתימה אלקטרונית מאושרת, מוצע להטיל על שר הפנים ושר הדיגיטל הלאומי לאפשר, בתוך 60 יום ממועד קבלת החלטה זו, ביצוע חתימה אלקטרונית מאושרת על גבי תעודת הזהות החכמה וזאת בהתאם לסעיף 25(ב)(3) לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965.

בסעיף 22 :

מוצע להטיל על ראש רשות התקשוב ואת רשם הגורמים המאשרים, בתיאום עם ישראל דיגיטלית ובחיוועצות עם הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר, להקים בתוך 270 ימים תשתית למערכת חתימות מרכזית, שתאפשר חתימה אלקטרונית מאובטחת, לכלל השימושים, וחתימה אלקטרונית מאושרת, עבור שימוש מצד גוף ציבורי נותן שירות בלבד, ללא צורך בכרטיס חכם. מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 5.5 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 23 :

מוצע להטיל על רשם הגורמים המאשרים ברשות להגנת הפרטיות להשלים את כל הבדיקות הרלוונטיות לצורך מתן אישור להקמת גורם מאשר ממשלתי, תוך 90 יום ממועד הגשת הבקשה לאישורו, ובכפוף לכך שהבקשה הוגשה להנחת דעתו של הרשם. עוד מוצע להטיל על רשם הגורמים המאשרים לתת מענה תוך 60 יום ממועד הגשת בקשה להנחת דעתו של הרשם, לכך שחזקה כי הטכנולוגיה עליה מבוססת מערכת החתימות מפיקה חתימה אלקטרונית שחזקה שהיא חתימה אלקטרונית מאובטחת.

בסעיף 24 :

בשנים האחרונות מתחוללים שינויים טכנולוגיים משמעותיים בשוק הפיננסי, אשר האיכו את האפשרות לספק שירותים פיננסיים מלאים באופן דיגיטלי, ללא צורך בנוכחות פיזית של הלקוח ולעתים אף ללא צורך בנציג אנושי בתהליך. תהליכים אלו תורמים רבות להתפתחות התחרות בשוק הפיננסי ולשיפור השירות ללקוחות.

עם זאת, החקיקה וההסדרה בתחום אינן מותאמות במלואן לשינויים הטכנולוגיים. דבר זה גורם לעיכוב בהטמעת הפיתוחים הטכנולוגיים, ופוגע בפיתוח התחרות בענף ובשיפור השירות ללקוחות. כך, החקיקה הקיימת כיום קובעת כי גופים פיננסיים שונים נדרשים לקבל מלקוח הצהרה בחתימת מקור של נחנה ובעל שליטה בחשבון. דרישה זו מקשה על היכולת של לקוחות להצטרף לשירותים פיננסיים באופן דיגיטלי ויוצרת חיכוך מיותר וסרבול בתהליכי ההרשמה

למוצרים פיננסיים. דבר זה מצמצם את הנכונות של לקוחות לעבור בין ספקים פיננסיים שונים, ובכך פוגע בתחרות בענף.

לאור זאת, מוצע כי כלל הגופים הרלוונטיים בממשלה, לרבות כלל הרגולטורים הפיננסיים, יפעלו לקידום שינויים נדרשים בחקיקה ובהסדרה, באופן אשר יאפשר הטמעה של הטכנולוגיה המאפשרת שימוש בחתימה אלקטרונית במערכת הפיננסית ללא צורך בכרטיס חכם או בחתימת מקור. עוד מוצע כי במסגרת תהליך זה תיבחן האפשרות להטמיע במערכת הפיננסית את מערכת החתימות המרכזית (כאמור בסעיף לעיל). לאור האמור, מוצע להטיל על אגף התקציבים במשרד האוצר, בשיתוף עם הגופים הממשלתיים והרגולטורים הרלוונטיים, לקדם יחד עם בנק ישראל ומשרד הדיגיטל לגבש מתווה לפתרון כאמור בתוך 180 ימים.

בסעיף 25 :

מטרת הסעיף לבצע טרנספורמציה דיגיטלית לתהליך של אימות תעודות ציבוריות לצורך הצגה לרשויות מוסמכות בחו"ל. התהליך מתבצע מאות אלפי פעמים בשנה על ידי אזרחי המדינה, הנדרשים כיום להגיע פיזית כדי לקבל את השירות, כאשר לגבי חלק ניכר מהמסמכים יש צורך להגיע למתחם משרד החוץ בירושלים. בזמן שקבלת קהל במשרדי ממשלה לא התאפשרה עקב משבר הקורונה, השירות במשרד החוץ ניתן בדואר בלבד, וכיום קבלת השירות כרוכה בתיאום תור מראש. במישור הבין-לאומי, המנגנון הייעודי לאימות תעודות ציבוריות מוסדר ב"אמנת האג בדבר ביטול הצורך באימות מסמכי חוץ ציבוריים משנת 1961", בה חברות כיום 118 מדינות. במסגרת ההחלטה, מוצע לאפשר תהליך של אפוסטיל דיגיטלי מקצה לקצה (E-Apostille) לגבי תעודות ציבוריות אלקטרוניות, בדומה לנעשה במדינות מתקדמות בעולם. כמו כן, מוצע לקדם בנוסף אימות דיגיטלי שאינו אפוסטיל כאשר יש צורך להציג את התעודה הציבורית האלקטרונית במדינה שאינה צד לאמנה. כל זאת במטרה ליעל את השירות עבור האזרח ולהביא לחיסכון במשאבי המדינה.

לצורך ביצוע האמור, מוצע להטיל על משרד המשפטים בתיאום משרד הדיגיטל להקים בתוך 120 את התשתית הטכנולוגית הנדרשת. עוד מוצע לרשום את הודעת שר המשפטים כי בתוך 120 יום ממועד קבלת החלטה זו יפיץ להערות הציבור תיקוני חקיקה נדרשים לביצוע האמור.

בסעיף 26 :

מוצע להטיל על המשרדים המנפיקים את סוגי המסמכים לגביהם מתבקש אישור אפוסטיל, להפיק דיגיטלית מסמכים אלה, לרבות בשפה האנגלית, ולהנגישם על גבי התשתית האמורה בסעיף 25 לעיל, לפי התעדוף שייקבע בהתאם לסעיף 27. האמור יהיה תקף, בשינויים המחויבים, גם לאימות מסמכים שאינם אימות אפוסטיל, המבוצע במטה משרד החוץ בארץ ובנציגויות ישראל בחו"ל.

בסעיף 27 :

לצורך יישום סעיפים 25-26 מוצע להקים צוות שיכלול את נציגי משרד המשפטים, משרד החוץ, משרד הדיגיטל ומשרדי ממשלה נוספים. את הצוות יתכלל משרד המשפטים. בנוסף, הצוות יגבש המלצה לגבי תעדוף קידום הפקה דיגיטלית של התעודות הציבוריות המבוקשות

ביותר, ובכלל זה של התעודות שיופקו גם בשפה האנגלית. מוצע להקצות לטובת יישום הסעיפים האמורים תקציב בסך 3 מיליון ש"ח בשנת 2020.

מתן ערבויות דיגיטליות

בסעיפים 28-30 :

מוצע להטיל על החשב הכללי, תוך היועצות עם בנק ישראל ועם רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לאפשר הליך דיגיטלי של הגשת ושמירת ערבויות אוטונומיות בלתי מותנות המונפקות על ידי מוסדות פיננסיים ומוגשות למשרדי הממשלה. כן מוצע לקבוע כי מתחילת 2021 יחל מעבר מדורג לשימוש בערבויות דיגיטליות במשרדי הממשלה, אשר יושלם במהלך שנת 2022, ולאחר מכן יהיה ניתן להגיש למשרדי הממשלה ערבויות דיגיטליות בלבד. קצב המעבר ושלביו ייקבעו ע"י החשב הכללי, והחשב הכללי בלבד מוסמך לאשר חריגים להחלטה זו או אורכות מעבר למועדים הקבועים בה. לצורך כך, מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 4 מיליון ש"ח בשנת 2020.

הרחבת השימוש בתשתיות ממשלתיות רוחביות

בסעיף 31 :

כיום תשתיות ממשל זמין המוזכרות בהחלטה משמשות בעיקר את משרדי הממשלה. על מנת לאפשר לגורמים חוץ ממשלתיים לבצע שימוש בתשתיות אלו לצורך הענקת שירות לציבור, מוצע להטיל על משרד הדיגיטל, מחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, אגף התקציבים ואגף החשב הכללי במשרד האוצר, לקבוע תוך התייעצות עם הגורמים הרלוונטיים ובכלל זה עם מערך הסייבר הלאומי והרשות להגנת הפרטיות בתוך 90 יום ממועד קבלת ההחלטה, הוראות בדבר אופן השימוש בתשתיות ממשל זמין על ידי גורמים חוץ ממשלתיים, לרבות סוגי הגופים אשר יוכלו לעשות שימוש בתשתיות, סוגי השירותים, מודל עסקי והוראות בדבר הגבלת אחריות.

בסעיף 32 :

רשות התקשוב הממשלתי ובפרט ממשל זמין מפתחים פלטפורמות רוחביות ומעניקים שירותים לכלל משרדי הממשלה בתחום התקשוב זאת מכח החלטות ממשלה, ובעיקר החלטת ממשלה 2097 מיום 10.10.14. הרציונל העומד מאחורי פיתוח תשתית או שירות מרכזי אחד, הוא ברור ומצדיק השקעת משאבים בפיתוח כלים ושירותים איכותיים וייחודיים. מאחר ובקרב הגופים הציבוריים (כגון : רשויות מקומיות ותאגידים סטטוטוריים) שאף הם בדומה לממשלה מספקים שירות לציבור, לא קיים גוף מרכזי שממנו ניתן לצרוך שירות, יוצא שגופים אלו נדרשים לפתח בעצמם שירותים ותשתיות, כאשר לעיתים אין בידיהם את היכולת או המשאבים הנדרשים, דבר שעלול לפגוע גם בשירות הניתן לציבור. לפיכך מוצע לקבוע כי שירותי רשות התקשוב הממשלתי, על יחידותיה (ממשל זמין, היחידה לשיפור השירות הממשלתי לציבור והיחידה להגנה בסייבר בממשלה) הניתנים למשרדי ממשלה, יינתנו גם לגופים ציבוריים המעוניינים בכך. קביעת סוג הגופים הציבוריים, השירותים שיינתנו המודל הכלכלי שייבנה וסוגיות נוספות יגובשו במסגרת הוראת ראש רשות התקשוב ובהתייעצות עם גורמים ממשלתיים נוספים כמפורט בהחלטה.

בסעיף 33 :

מוצע כי יוקם צוות בהובלת משרד הדיגיטל ומשרד הפנים ובהשתתפות משרד ראש הממשלה, אגף תקציבים ונציגי השלטון המקומי. הצוות יקבע אלו התאמות נדרשות בכדי לאפשר את השימוש של השלטון המקומי בשדרת המידע הממשלתית ובמערכת ההזדהות הלאומית. מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 15 מיליון ש"ח בשנת 2020.

ב. קידום הלמידה הדיגיטלית

בכדי להתמודד עם אתגרי הלמידה בעולם המשתנה, ולנוכח הצורך בצמצום במפגשים פיזיים בצל משבר הקורונה, מוצע לקדם פיתוח ושדרוג של תשתיות ותכנים ללמידה דיגיטלית לצורך הכשרה של כח אדם מיומן בתעשיית ההייטק, וכן לצורך קידום הלמידה הדיגיטלית במוסדות להשכלה גבוהה, במכללות טכנולוגיות ובהכשרות המקצועיות, ובמערכת החינוך, תוך מתן דגש על שימוש באמצעים דיגיטליים מתקדמים ושיטות לימוד חדשניות.

עידוד למידה מרחוק לשילוב בשוק התעסוקה

בסעיף 34 :

במטרה להאיץ את הצמיחה הכלכלית במשק באמצעות פיתוח הון אנושי לקידום השתלבות בתעסוקה ופיתוח מקצועי נוכח המצב בשוק התעסוקה שנוצר בשל משבר הקורונה, מוצע להטיל על משרד הדיגיטל בשיתוף המועצה הלאומית לכלכלה, זרוע העבודה, רשות החדשנות ושירות התעסוקה להפעיל תכנית לפיתוח הון אנושי להשתלבות בתעסוקה ופיתוח מקצועי באמצעות עידוד למידה מרחוק באמצעות המיזם הלאומי ללמידה דיגיטלית (קמפוס IL) אשר תכלול את הצעדים המפורטים בסעיפים 36-38.

בסעיף 35 :

הכשרות הייטק - להטיל על משרד הדיגיטל להאיץ הכשרה דיגיטלית של כוח אדם מיומן לתעשיית ההייטק באמצעות איגוד, עיבוד, פיתוח והסבה של תכנים דיגיטליים קיימים מפלטפורמות מובילות בארץ ובעולם והקמת מערכי תמיכה וסיוע לתהליכי הלמידה הדיגיטלית. עד ליום 01.07.2021 יוגשו על גבי פלטפורמת קמפוס IL 25 מסלולי ההכשרה, תוך הכרה של גופים מובילים בתעשיית ההייטק וזאת במטרה לעודד שילוב והשמה של הלומדים בתעשייה. תהליך פיתוח התכנים יכלול גם עיבוד והסבה של תכנים דיגיטליים קיימים מפלטפורמות מובילות בארץ ובעולם, לצד הקמת מערכי תמיכה וסיוע לתהליכי הלמידה הדיגיטלית. התכנים יוכרו על-ידי גופים מובילים בתעשיית ההייטק במטרה לעודד שילוב והשמה של הלומדים בתעשייה. מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 5 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 36 :

קידום למידה דיגיטלית של הכשרות מקצועיות ומכללות טכנולוגיות – מוצע להטיל על משרד הדיגיטל בשיתוף זרוע העבודה ואגף התקציבים, להפעיל תכנית לפיתוח הון אנושי להשתלבות בתעסוקה ופיתוח מקצועי באמצעות עידוד למידה מרחוק בהתבסס על המיזם הלאומי ללמידה דיגיטלית (קמפוס IL) אשר תכלול את הצעדים הבאים עבור אוכלוסיות יעד של הממשלה ואוכלוסיות שנפגעו ממשבר הקורונה: שילוב למידה דיגיטלית בתהליכי ההכשרה

המקצועית והמכללות הטכנולוגיות באמצעות הסבת תהליכי הכשרה מקצועיים לתהליכי הכשרה המשלבים למידה וכלים דיגיטליים, פיתוח אוריינות דיגיטלית ומערך ליווי ללמידה הדיגיטלית לאוכלוסיות הנדרשות לכך, פיתוח והסבה של קורסים דיגיטליים ופיתוח הכשרות ייעודיות חדשות והסבה, ככל הניתן, של הכשרות קיימות בארץ ובעולם. במסגרת התכנית יפותחו קורסים ומסלולי הכשרה דיגיטליים, בחלוקה המצוינת בהחלטה. מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 15 מיליון ש"ח בשנת 2020.

בסעיף 37 :

פיתוח התשתית הטכנולוגית של פלטפורמת קמפוס IL - על מנת לתמוך בצורה מיטבית בכל המהלכים של התכנית שפורטו לעיל, נדרש לפתח את התשתית הטכנולוגית של פלטפורמת קמפוס IL, כך שתאפשר, בין היתר, קיום בחינות מאובטחות מרחוק, סנכרון עם מערכות ניהול למידה אחרות, שילוב טכנולוגיות מתקדמות כגון בינה מלאכותית, פרסונליזציה של למידה ומערכות המלצה. במסגרת הפיתוח ייבחנו סוגי המידע שיאספו על ידי המערכת ואופן השימוש שנעשה בהם. מוצע להקצות לטובת יישום סעיף זה תקציב בסך 10 מיליון ש"ח בשנת 2020.

קידום למידה דיגיטלית בהשכלה גבוהה

בסעיפים 38-39 :

במסגרת תכנית זו רושמת הממשלה בפניה את החלטת ות"ת מיום 20 במאי 2020 להפעלת תכנית תמיכה תלת שנתית למוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים על ידי ות"ת, לעידוד פעילותם להקמה וביסוס של תשתיות לקידום ופיתוח אסטרטגי של למידה דיגיטלית אשר תכלולנה, בין היתר, את הרכיבים הבאים, הנדרשים במוסדות אלה: תשתיות טכנולוגיות, תשתיות הון אנושי טכנולוגי וטכנו-פדגוגי, מערכי מעקב, בקרה ואיסוף נתונים בתוך המוסדות להשכלה גבוהה. אין באמור בהחלטה זו כדי לפגוע בעצמאות או בסמכויות מל"ג/ות"ת.

כללי

בסעיף 40 :

כיוון שמדובר בנושאים תפעוליים מקצועיים, אשר דורשים התאמה של עלויות תקציביות בהתאם להתפתחות הפרויקטים המוצעים בהחלטה וכן תיאום של העבודה המקצועית בין גורמי המקצוע הרבים ממשרדי הממשלה השונים המנויים בסעיפי ההחלטה השונים, מוצע לקבוע כי ההקצאה של התקציב הקבוע בכל סעיף בהחלטה זו בין משרדי הממשלה השונים, לפי העניין, תיקבע על ידי צוות בראשות נציג הממונה על התקציבים, ובהשתתפות נציג משרד ראש הממשלה ונציג משרד הדיגיטל.

בסעיף 41 :

התקציב להחלטה זו, שסכמו 279 מיליון ש"ח, יוקצה בשנת 2020 בהתאם לסעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה כנוסחו בחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) ולתכנית הכלכלית שאישרה הממשלה על פיו במסגרת החלטה מס' 5013 מיום 24 באפריל 2020, שעניינה אישור התוכנית המפורטת בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020).

בסעיף 42 :

למען הסר ספק, החלטה זו כפופה לכל דין ובכלל זה להוראות מכוח חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

בסעיף 43 :

מוצע להבהיר, כי ביישום החלטה זו, לרבות במסגרת תכנון השירותים שיפותחו מכוח ההחלטה, יישקלו גם שיקולי הגנת הפרטיות, באופן שיצמצם את הפגיעה בפרטיות, ככל הניתן.

בסעיף 44 :

מוצע להבהיר, כי ביישום החלטה זו יישקלו גם שיקולי הגנת הסייבר.

בסעיף 45 :

מובהר בסעיף זה, כי על אף העלאת השירותים הדיגיטליים של המוסד לביטוח לאומי לאזור האישי הממשלתי כאמור בסעיף 5 להחלטה ועל אף ציונו בסעיפים 8 ו-9 בעניין החצנת המידע וצריכת המידע בשדרת המידע הממשלתית, אין בהחלטה זו כדי לגרוע ממעמדו העצמאי של הביטוח הלאומי כגוף סטטוטורי. כמו כן, אתר המוסד לביטוח לאומי יספק את מלוא השירותים של המוסד במקביל לאפשרות לקבלם גם במסגרת האזור האישי הממשלתי.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

ההחלטה צפויה לצמצם באופן משמעותי נטל בירוקרטי המוטל כיום על אזרחים ועסקים בקבלת שירותים מגופים ציבוריים, וכן לאפשר למידה דיגיטלית איכותית לשיפור ההון האנושי במשק, ובכך להביא לשיפור הפריון במשק.

תקציב

התקציב להחלטה זו, שסכומו 279 מיליון ש"ח, יוקצה בשנת 2020 בהתאם לסעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה כנוסחו בחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020) ולתכנית הכלכלית שאישרה הממשלה על פיו במסגרת החלטה מס' 5013 מיום 24 באפריל 2020, שעניינה אישור התוכנית המפורטת בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 10 והוראת שעה לשנת 2020).

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר המשפטים - טרם התקבלה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 1046 מיום 15 בדצמבר 2013 ;
החלטה מס' 2097 מיום 10 באוקטובר 2014 ;
החלטות מס' 2443 ו-2444 מיום 15 בפברואר 2015 ;
החלטה מס' 1855 מיום 11 באוגוסט 2016 ;
החלטה מס' 1933 מיום 30 באוגוסט 2016 ;
החלטה מס' 2733 מיום 11 ביוני 2017 ;
החלטה מס' 2960 מיום 6 באוגוסט 2017 ;
החלטה מס' 3398 מיום 11 בינואר 2018 ;
החלטה מס' 4813 מיום 12 בינואר 2020 ;
החלטה מס' 56 מיום 7 ביוני 2020 .

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי : ביצועי

סיווג משני :

תחום פעולה עיקרי : המגזר הציבורי

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שר האוצר
ועל ידי שר הדיגיטל הלאומי

א' באב התש"ף
22 ביולי 2020

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

תכנית להאצת השירותים הדיגיטליים לציבור ולקידום הלמידה הדיגיטלית.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה וכמפורט להלן:

מוצע להאיץ את קידום התהליכים הנדרשים לצורך מתן שירותים דיגיטליים לציבור ולקדם פיתוח ושדרוג של תשתיות ותכנים ללמידה דיגיטלית.

במסגרת זאת, מוצע להאיץ את פיתוח האזור האישי הממשלתי לאזרחים ולעסקים, תוך שימת דגש על ארגון השירותים הניתנים על ידי גופים ציבוריים סביב צרכי הלקוח, ככל הניתן על-פי אירועי חיים. כן מוצע לגבש תכנית שתיתן מענה גם לאוכלוסיות חסרות אוריינות דיגיטלית או חסרות אמצעים דיגיטליים מתאימים, המתקשות לצרוך את שירותי הממשלה באפיקים דיגיטליים.

בנוסף, מוצע לקבוע הוראות שונות שמטרתן לקדם את מדיניות ask once, כפי שנקבעה בהחלטת הממשלה מס' 1933 מיום 30 באוגוסט 2016, שעניינה שיפור העברת המידע הממשלתי והנגשת מאגרי מידע ממשלתיים לציבור.

עוד מוצע להרחיב את אפשרויות התשלום לגופים ציבוריים באופן דיגיטלי, לבצע התאמות נדרשות במערכת ההזדהות הממשלתית על מנת שתוכל לשמש גופים נוספים במגזר הציבורי ובמשק, כמו גם תושבים נוספים, ועוד פעולות נוספות.

לבסוף, במסגרת קידום הלמידה הדיגיטלית, מוצע לקדם פיתוח ושדרוג של תשתיות ותכנים ללמידה דיגיטלית במכללות טכנולוגיות ובמוסדות להשכלה גבוהה ובהכשרות מקצועיות.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

התהליכים הדיגיטליים אותם מבוקש לקדם במסגרת הצעת ההחלטה מעלים סוגיות של הגנה על הפרטיות.

בכל הנוגע להאצת השירותים הדיגיטליים הממשלתיים, ההחלטה ברובה מתבססת על התשתיות הקיימות ומטרתה רק להגדיל את השימוש בהן. מובן כי פעולות הצוותים והמשרדים שיבצעו את ההחלטה תהיינה כפופות לדיני הגנת הפרטיות ולסטנדרטים הנהוגים כבר כיום. יחד עם זאת, ההצעה מבקשת להרחיב את השימוש בתשתיות הקיימות לצרכים שאינם ממשלתיים ועל כן מוצע כי הדבר ייעשה בהתייעצות עם הרשות להגנת הפרטיות או בשיתוף רשם הגורמים המאשרים, לפי העניין. בנוסף, מוצע להקים צוות שתפקידו לקבוע הוראות בדבר אופן השימוש בתשתיות ממשל זמין המוזכרות בהצעת ההחלטה (לרבות האזור האישי, שרת הטפסים, שרת התשלומים, שדירת המידע הממשלתי ומערכת ההזדהות הלאומית) על ידי גורמים חוץ ממשלתיים. במסגרת עבודתו, ייתן הצוות האמור את דעתו גם לסוגיות מתחום הגנות הפרטיות.

כמו כן, מוצע לקבוע כי ביישום החלטה זו, לרבות במסגרת תכנון השירותים שיפותחו מכוח ההחלטה, יישקלו גם שיקולי הגנת הפרטיות והגנת הסייבר, באופן שיצמצם את הפגיעה בפרטיות, ככל הניתן.

מכלול הוראות אלה יבטיח כי האצת השירותים הדיגיטליים וההתקדמות הטכנולוגית שתביא ההחלטה תעשינה באופן שלא פוגע באופן בלתי מידתי בפרטיות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועצת המשפטית של משרד המשפטים – אין מניעה משפטית בקידום ההצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה.

חוות הדעת המשפטית היא על דעת הלשכה המשפטית במשרד ראש הממשלה ובמשרד הדיגיטל הלאומי.

16. ס. נ. ג.

היועץ המשפטי של משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם